

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach

**Informacja o działalności
w roku 2016**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Część I. Ruch kadrowy i ruch spraw	4
Część II. Działalność orzecznicza	
I. Zagadnienia procesowe	
1. Postępowanie sądownoadministracyjne	10
2. Prawo pomocy	15
II. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału I	
1. Podatek dochodowy od osób fizycznych w tym zryczałtowane formy opodatkowania	19
2. Podatek dochodowy od osób prawnych	22
3. Podatek od nieruchomości	23
4. Podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową oraz inne podatki i opłaty	24
5. Egzekucja świadczeń pieniężnych	25
III. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału II	
1. Prawo budowlane	27
2. Sprawy z zakresu dróg, kolei, lotnictwa i żeglugi	31
3. Sprawy z zakresu środowiska	34
4. Sprawy z zakresu wywłaszczeń	35
5. Zagospodarowanie przestrzenne	37
6. Gospodarka mieniem	38
7. Rolnictwo i leśnictwo	40
IV. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału III	
1. Podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy	42
2. Działalność gospodarcza	47

V. Zagadnienia dotyczące funkcjonowania Wydziału IV

1. Pomoc społeczna	49
2. Edukacja	52
3. Policja	54
4. Informacja publiczna	55
5. Samorząd terytorialny	57
6. Sprawy mieszkaniowe	58
7. Inne	59

Część III. Działalność pozaorzecznicza

1. Przeprowadzone przez Sędziów wykłady, szkolenia, zajęcia	61
2. Kontakty krajowe	62
3. Kontakty z zagranicą	73
4. Szkolenia, narady referendarzy, asystentów i pracowników Administracyjnych	74
5. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez sędziów w szkołach wyższych	78
6. Orzekanie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym	78
7. Zajęcia dla aplikantów radcowskich i adwokackich	78
8. Powołani przez Ministra Sprawiedliwości Sędziowie NSA i WSA do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego i radcowskiego	79
9. Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości UE	80
10. Zdania odrębne	80
11. Sygnalizacje	80
12. Działalność rzecznika prasowego	81
13. Przyjęcia interesantów przez Prezesa Sądu	81
14. Narady Sędziów	81

W P R O W A D Z E N I E

Rok 2016 był już dwunastym rokiem funkcjonowania dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego, zatem też dwunastym rokiem działania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. W roku tym zmniejszeniu uległa ilość wniesionych do niego skarg. Wpłynęło 6. 079 spraw, a zatem o 728 mniej niż w 2015 r. (spadek o 10,7 %). Ilość załatwień była w 2016 r. nieznacznie większa niż w 2015 r. i wyniosła 6.690. Wpływ został w całości opanowany, przez to zmniejszyła się o 611 ilość spraw oczekujących na rozpoznanie i wyniosła 2.413 spraw. Wskaźnik sprawności postępowania na koniec 2016 r. wyniósł 4,33.

Obsada sędziowska liczebnie nie uległa zmianie, także liczba pozostałych pracowników pozostała bez zmian.

W dalszym ciągu Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach działał w strukturze czterowydziałowej, jeśli chodzi o wydziały orzecznicze, nadto z Wydziałem Informacji Sądowej.

Niniejsze opracowanie, obok podstawowych danych liczbowych, koncentruje się na analizie jurydycznej działalności Sądu, omawiając istotne orzeczenia i występujące w nich zagadnienia prawne, jak też wyrażone w nich poglądy. Przedmiotem uczyniono orzeczenia wydane w 2016 r. zarówno te, które stały się już prawomocne jak i te, które nie uzyskały jeszcze cech prawomocności.

CZĘŚĆ I. RUCH KADROWY I RUCH SPRAW.

Na dzień 1 stycznia 2016 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach orzekało **44 sędziów** (NSA i WSA). Sędzia WSA Iwona Bogucka została powołana na stanowisko sędziego NSA i z dniem 14 lutego 2016 r. podjęła służbę w NSA, z dniem 29 lutego 2016 r. w stan spoczynku przeszła sędzia NSA Ewa Krawczyk. Na stanowisko sędziego WSA w Gliwicach powołano w 2016 roku dwie osoby: Sędzia Adam Nita rozpoczął służbę w dniu 14 grudnia 2016 r., z kolei Sędzia Wojciech Gapiński rozpoczął służbę w dniu 16 grudnia 2016 r. Na dzień 31 grudnia 2016 r. w WSA w Gliwicach orzekało **44 sędziów** (NSA i WSA).

Oto lista Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego orzekających w WSA w Gliwicach w roku 2016:

- Anna Apollo – Wiceprezes i Zastępca Przewodniczącego Wydziału III;
- Bonifacy Bronkowski – Zastępca Przewodniczącego Wydziału II;
- Eugeniusz Christ – Zastępca Przewodniczącego Wydziału I;
- Przemysław Dumana – Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej, rzecznik prasowy;
- Łucja Franiczek;
- Leszek Kiermaszek – Prezes Sądu;
- Ewa Krawczyk
- Ewa Madej – Przewodnicząca Wydziału I;
- Tadeusz Michalik;
- Szczepan Prax – Zastępca Przewodniczącego Wydziału IV;
- Krzysztof Wujek – Przewodniczący Wydziału III;

oraz lista Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach:

- dr Iwona Bogucka
- Barbara Brandys-Kmiecik;
- Piotr Broda ;
- Agata Ćwik-Bury

- dr hab. Grzegorz Dobrowolski
- Wojciech Gapiński z dniem 16 grudnia 2016 r. rozpoczął służbę w WSA;
- Małgorzata Herman;
- Magdalena Jankiewicz;
- Małgorzata Jużków;
- Beata Kalaga-Gajewska;
- dr Krzysztof Kandut;
- Elżbieta Kaznowska;
- dr Paweł Kornacki;
- dr Beata Kozicka ;
- Dorota Kozłowska;
- Teresa Kurcysz– Furmanik;
- Beata Machcińska;
- prof. dr hab. Andrzej Matan;
- Bożena Miliczek-Ciszewska;
- dr hab. Adam Nita- z dniem 14 grudnia 2016 r. rozpoczął służbę w WSA;
- dr hab. Stanisław Nitecki – Przewodniczący Wydziału IV;
- dr Wojciech Organiściak;
- Barbara Orzepowska-Kyć;
- Bożena Pindel;
- Teresa Randak;
- Marzanna Sałuda;
- Renata Siudyka;
- Bożena Suleja;
- dr Maria Taniewska–Banacka;
- Anna Tyszkiewicz-Ziętek;
- Małgorzata Walentek;
- Iwona Wiesner;
- Rafał Wolnik – Wiceprezes i Przewodniczący Wydziału II;
- Edyta Żarkiewicz;
- dr hab. Artur Żurawik

Na dzień 1 stycznia 2016 r. w WSA w Gliwicach zatrudnionych było łącznie 146 pracowników, w tym - oprócz sędziów - 6 referendarzy, 64 urzędników sądowych, 22 asystentów sędziego i 10 innych pracowników. Na koniec tego roku łącznie pracowały w nim 146 osoby.

Zatem na przestrzeni całego roku, liczba osób zatrudnionych w Sądzie nie ulega zmianie.

Działalność ubiegłoroczną tutejszy Sąd rozpoczął z liczbą **3.024** spraw oczekujących na załatwienie, obejmującą 2.916 spraw zarejestrowanych w repertorium SA, 98 w repertorium SAB (zatem łącznie w obu kategoriach 3.014 spraw) i 10 spraw z repertorium SO. Na koniec 2016 roku ilość spraw pozostałych do załatwienia uległa zmniejszeniu o 611 spraw i wyniosła **2.413** spraw, w tym 2.351 sprawy z repertorium SA, 52 spraw z repertorium SAB (w obu tych repertoriach razem 2.403 i 10 spraw z repertorium SO).

W ciągu 2016 roku wpłynęło **6.079** skarg we wszystkich kategoriach (w roku 2015 zarejestrowano 6.807 skarg, zatem o 728 spraw więcej niż w roku 2016). Na globalny wpływ składało się 5.750 spraw zapisanych w repertorium SA (w poprzednim roku 6.481), 269 spraw w repertorium SAB (w poprzednim roku 266) i 60 spraw z repertorium SO (w ubiegłym roku 60). Zakończono natomiast **6.690** spraw (w tym 6.315 z repertorium SA, 315 z repertorium SAB i 60 z repertorium SO), przeto więcej niż w roku 2015 (łącznie 6.646, w tym w poszczególnych repertoriach odpowiednio 6.330, 240 i 76). Średni miesięczny wpływ wynosił łącznie 507 spraw (poprzednio 567), natomiast załatwiono średnio 557 (poprzednio 554) spraw miesięcznie. Największy wpływ odnotowano w Wydziale III, najmniej skarg wpłynęło do Wydziału II, wpływ spraw opanowany został w Wydziale II, III i IV. Najmniejszą zaległość osiągnął Wydział II. Obliczenia te obejmują załatwienia końcowe na rozprawach, których wyznaczono 545 (w roku 2015 – 583), czyli średnio miesięcznie 45, i posiedzeniach niejawnych, których wyznaczono 1.889 (w roku 2015 1.882), w tym 304 wyznaczonych przez referendarzy (poprzednio 277), czyli średnio miesięcznie 157. Nie uwzględniają natomiast orzekania na posiedzeniach niejawnych w kwestiach wпадkowych, podczas których wydano 2.536 orzeczeń niekończących postępowanie (w 2015 roku 2.813), nadto 6.185 o stwierdzeniu prawomocności orzeczeń (w poprzednim roku 5.569). Referendarze wydali 1.466 postanowień i 254 zarządzeń (poprzednio odpowiednio 1.233 i 108).

Średnio statystycznie na jednego sędziego (bez uwzględnienia zmniejszonego obciążenia sędziów funkcyjnych, przyjmując realną obsadę na poziomie 44 sędziów) przypadało zatem 11,5 nowych spraw miesięcznie (poprzednio 12,9), zaś średnia ilość załatwień na osobę miesięcznie wynosiła 12,7 spraw (poprzednio 12,6). Wskaźnik sprawności postępowania wynosił dla wszystkich spraw w Sądzie w omawianym okresie 4,33 (poprzednio 5,33).

W roku 2016 wpłynęło 1.740 skarg kasacyjnych (1.431 w poprzednim roku) i 769 zażaleń (775 w poprzednim roku). Przy czym Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznał 1.414 skarg kasacyjnych, a więc więcej niż w roku poprzednim (1.052), natomiast zażaleń 671 (w roku 2015- 578). W odniesieniu do orzeczeń kończących postępowanie stabilność orzecznictwa ukształtowała się na poziomie 83,1 % (spośród rozpoznanych spraw uchylono 239 orzeczenia), a więc uległa poprawie w stosunku do 2015 roku (76 %). Natomiast w zakresie postanowień objętych zażaleniami wyniosła 93 % (spośród rozpoznanych zażaleń uwzględniono 47) jest wyższa niż w 2015 roku (87,2 %).

Sędziowie sporządzili 5.378 uzasadnień orzeczeń kończących postępowanie (w roku ubiegłym 5.152), a łącznie wszystkich (kończących i niekończących postępowanie) 7.914 (poprzednio 8.059). Zatem średnio miesięcznie (bez korekt obciążenia) odpowiednio 448 (średnio miesięcznie 10 każdy z sędziów) i 660 (15 średnio każdy z sędziów).

W postępowaniu uproszczonym w skali Sądu załatwiono 922 spraw (wydano 880 wyroków i 42 postanowień).

W roku 2016 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach wpłynęło 17 skarg w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (w 2015 roku wniesiono 8 takich skarg). W żadnej z rozpoznanych skarg Naczelny Sąd Administracyjny nie stwierdził przewlekłości postępowania (skargi zostały odrzucone lub oddalone).

Struktura wpływu spraw w repertorium SA w roku 2016 przedstawiała się następująco:

- na akty i czynności centralnych organów administracji rządowej i innych organów naczelnych wpłynęło 429 skarg (7,5 % całego wpływu do Sądu), a więc mniej niż w

roku poprzednim (522), z tej kategorii spraw zakończono wyrokiem 401 sprawy (6,3% ogółu załatwień), uwzględniając 150 skarg (37,4 % załatwień w tych sprawach);

- na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych wpłynęło 1.946 skarg, więcej o 195 skarg niż w roku 2015 (33,8 % globalnego wpływu), przy czym wyrokiem załatwiono 1.458 sprawy (23,1 % ogółu załatwień), uwzględniając 443 skarg (30,4%). Z tej liczby 277 skarg dotyczyło rozstrzygnięć SKO w Bielsku-Białej (14,2 % wszystkich skarg w tej kategorii), 469 SKO w Częstochowie (24,1 %) i 1.199 SKO w Katowicach (61,7 %). Spośród wskazanej wyżej ilości załatwionych spraw 228 dotyczyło SKO w Bielsku-Białej (uwzględniono 73 skarg, co stanowi 32 % wszystkich rozpoznanych spraw tego Kolegium), 234 SKO w Częstochowie (uwzględniono 94 skarg, czyli 40,2 %), zakończono 996 spraw ze skarg na rozstrzygnięcia SKO w Katowicach, uwzględniając 276 skarg, co stanowi 27,7 %;

- na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej wniesiono 800 skarg, o 107 mniej niż w roku poprzednim (13,9 % globalnego wpływu), a załatwionych wyrokiem zostało 658 (10,4 % globalnych załatwień), z czego uwzględniono 185 (28,1 %);

- na akty i czynności dyrektorów izb skarbowych i dyrektorów urzędów kontroli skarbowej wpłynęło 839 skarg – mniej o 62 skarg niż w roku 2015 (14,6 % całego wpływu do Sądu), z czego zakończono wyrokiem 682 sprawy (10,8 % załatwień w skali Sądu), uwzględniając 101 skarg (14,8 %);

- na akty i czynności izb celnych wniesiono o 683 skarg mniej niż w roku ubiegłym, bo 1.220 (21,2 % całego wpływu), zaś załatwiono wyrokiem 1.016 (16 % wszystkich załatwień), uwzględniając 148 skarg (14,6 %);

- na akty i czynności innych organów w roku 2016 wpłynęło 296 skarg – mniej o 25 skarg niż w roku 2015 (5,1 % wpływu), spośród których załatwiono wyrokiem 193 (3 % ogólnej liczby załatwień), z czego uwzględniono 71 skarg (36,8 %).

RUCH SPRAW W 2016 r.

I WPŁYW

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	5.750	1.626	1.294	1.638	1.192
SAB	269	16	65	15	173
SO	60	3	13	12	32
RAZEM	6.079	1.645	1.372	1.665	1.397

II ZAŁATWIENIA

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	6.315	1.612	1.345	2.033	1.325
SAB	315	14	63	19	219
SO	60	3	13	8	36
RAZEM	6.690	1.629	1.421	2.060	1.580
w tym*	2.769	790	605	772	602

* załatwienia na posiedzeniu niejawnym

ZAŁATWIONO:

- w postępowaniu uproszczonym – 922 sprawy

III ZALEGŁOŚCI

1. Na dzień 1.01.2016 r.

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	2.916	697	424	1.116	679
SAB	98	5	14	6	73
SO	10	1	2	-	7
RAZEM	3.024	703	440	1.122	759

2. Na dzień 31.12.2016 r.

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III	WYDZ. IV
SA	2.351	711	373	721	546
SAB	52	7	16	2	27
SO	10	1	2	4	3
RAZEM	2.413	719	391	727	576

CZĘŚĆ II. DZIAŁALNOŚĆ ORZECZNICZA.

I. ZAGADNIENIA PROCESOWE.

1. Postępowanie sądownoadministracyjne.

W postanowieniu z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 772/16 Sąd zwrócił uwagę na brzmienie art. 83 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 718), następnie powoływanej w skrócie: p.p.s.a. Wskazał, że w odniesieniu do przesyłek krajowych przepis ten stanowi, że równoznaczne z wniesieniem pisma do sądu jest oddanie pisma w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (t. j. - Dz. U. z 2012 r., poz. 1529 ze zm.). Oznacza to, że skutek wniesienia przesyłki wysyłanej następuje w dacie jej nadania tylko w przypadku skorzystania z usług operatora wyznaczonego, a nie – jakiegokolwiek operatora pocztowego. W konsekwencji przesyłka nadana w placówce operatora pocztowego niebędącego operatorem wyznaczonym nie może zostać uznana za wniesioną w dacie jej nadania. Z punktu widzenia czasu jej wniesienia bez znaczenia pozostaje więc to, kiedy została wysłana. Istotna w tym względzie jest natomiast data jej wpływu do adresata. Skoro bowiem nadanie przesyłki w placówce operatora pocztowego innego niż wyznaczony nie jest równoznaczne z jej wniesieniem, uznać trzeba, że wywołuje ono takie same skutki, jak powierzenie jej wniesienia każdemu innemu podmiotowi. W takim przypadku wniesienie to następuje zatem dopiero wówczas, gdy podmiot ten dostarczy pismo do siedziby adresata.

Odrzucając skargę postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 1451/15 Sąd uznał, że w przypadku, gdy w postępowaniu przed organem odwoławczym strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, to jemu doręcza się rozstrzygnięcie mogące być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego. Tak też było w niniejszej sprawie, ponieważ J. W. został upoważniony przez skarżących do działania w ich imieniu, a umocowanie to było skuteczne w świetle art. 138b § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. - Dz. U. z 2015, poz. 613 ze zm.), który stanowi, że w postępowaniu

podatkowym pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych. Przepis ten nie ma jednak zastosowania w postępowaniu przed sądem administracyjnym. Na gruncie tej procedury kwestię możliwości reprezentowania strony reguluje bowiem art. 35 p.p.s.a. (ustawa Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). Zgodnie z jego § 1 pełnomocnikiem strony może być adwokat lub radca prawny, a ponadto inny skarżący lub uczestnik postępowania, jak również małżonek, rodzeństwo, wstępni lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, a także inne osoby, jeżeli przewidują to przepisy szczególne. Natomiast §§ 2-5 odnoszą się do pełnomocników: osób prawnych, przedsiębiorców oraz tych organów, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi. Z powyższego wynika zatem, że o ile ojciec strony może ją reprezentować zarówno w postępowaniu podatkowym, jak i w postępowaniu sądownoadministracyjnym, o tyle teść ma taką możliwość jedynie w pierwszym z nich. Teść strony (odmiennie aniżeli ojciec) nie może więc, jako pełnomocnik strony, podpisać w jej imieniu skargi wniesionej do sądu administracyjnego. Tymczasem sytuacja taka zaszła w niniejszej sprawie, gdyż J.W., będący ojcem skarżącego i teściem skarżącej, podpisał skargę wniesioną w imieniu ich obojga.

W orzeczeniu z dnia 18 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 1182/15 wywieziono, że w myśl art. 134 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. - Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.), następnie powoływanej jako: p.p.s.a., sąd rozstrzyga w granicach danej sprawy nie będąc jednak związany zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną, z zastrzeżeniem art. 57a, który stanowi z kolei, że skarga na pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego wydaną w indywidualnej sprawie może być oparta wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, dopuszczeniu się błędu wykładni lub niewłaściwej oceny co do zastosowania przepisu prawa materialnego, a sąd administracyjny jest związany zarzutami skargi oraz powołaną podstawą prawną. Z powyższego wynika zatem, że sąd administracyjny jest związany zarzutami skargi wniesionej na interpretację indywidualną i nie może poszukiwać uchybień prawa materialnego i procesowego, które w skardze tej nie zostały podniesione (zob. S. Babiarz, K. Aromiński, "Postępowanie sądownoadministracyjne w praktyce", Warszawa 2015, s. 167). W rezultacie spełnienie wymogu przytoczenia

zarzutów, o których mowa w art. 57a p.p.s.a., jest niezbędne do wskazania zakresu normatywnego, w jakim sąd administracyjny ma skontrolować zgodność z prawem zaskarżonej interpretacji indywidualnej. Jego brak uniemożliwia więc nadanie skardze dalszego biegu, gdyż wyklucza możliwość oceny jej zasadności. Ponieważ wymóg ten dotyczy treści skargi, uznać zarazem trzeba, że ma on charakter formalny. Przy tym nie może umknąć uwadze, że za takim sposobem jego kwalifikowania przemawia także wykładnia systemowa (zob. S. Babiarz, K. Aromiński, "Postępowanie...", s. 82, s. 95), w tym uwzględnienie, że norma jego dotycząca została umieszczona w tekście prawnym w jednostce redakcyjnej rozdzielającej art. 57 i art. 58 § 1 pkt 3 p.p.s.a., z których pierwszy także wymienia wymogi formalne skargi, a drugi wskazuje na konsekwencje niewykonania wezwania do ich uzupełnienia. Mając to na względzie, uznano że niewskazanie w skardze na interpretację indywidualną zarzutów, o których mowa w art. 57a p.p.s.a., stanowi brak formalny skargi uniemożliwiający nadanie jej biegu. W takim przypadku zastosowanie znajduje art. 49 § 1 p.p.s.a.

Postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2016 r. w sprawie I SA/GI 258/16 Sąd postanowił o przywróceniu terminu do wniesienia skargi. W uzasadnieniu wskazał, że wprawdzie nieznanostwo prawa co do zasady nie jest okolicznością świadczącą o niezawinionym uchybieniu terminowi, niemniej jednak w rozpatrywanym przypadku konieczne stało się zastosowanie wyjątku od tej reguły. Dostrzeżenia bowiem wymaga, że w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa skarżący nie zostali pouczeni o dopuszczalności, terminie i sposobie wniesienia skargi. Natomiast art. 53 § 2 p.p.s.a., który wskazuje na terminy do wniesienia skarg m. in. na uchwały jednostek samorządu terytorialnego, został zredagowany w taki sposób, iż jego wykładnia wywołała rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych skutkujące koniecznością podjęcia przez Naczelny Sąd Administracyjny uchwały z dnia 27 czerwca 2016 r., sygn. akt I FPS 1/16 (dostęp: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Brak stosownego pouczenia skarżących, jak również stopień skomplikowania normy określającej termin, któremu uchybili, sprawia, że bezwzględne egzekwowanie względem nich zasady, zgodnie z którą, nieznanostwo prawa szkodzi, byłoby niesłuszne (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 marca 2014 r., sygn. akt II OZ 308/14, dostęp: jw.).

W postanowieniu z dnia 17 października 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 1159/16 Sąd uznał, że skarga jest niedopuszczalna i jako taka podlega odrzuceniu. Wyjaśnienie motywów tej kwalifikacji Sąd rozpoczął od wskazania, że do dnia 14 sierpnia 2015 r. art. 3 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. - Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.; obecnie: t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 718 ze zm.), następnie powoływanej w skrócie: p.p.s.a., stanowił, iż sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej, która obejmuje orzekanie w sprawach skarg na postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie. Przepis ten został jednak zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. 658) z mocą obowiązującą od dnia 15 sierpnia 2015 r. (art. 2 ustawy zmieniającej). W konsekwencji zgodnie z jego aktualnym brzmieniem sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej, która obejmuje orzekanie w sprawach skarg na postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie, z wyłączeniem postanowień wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu oraz postanowień, przedmiotem których jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu. Z powyższego wynika zatem, że od dnia 15 sierpnia 2015 r. nie jest dopuszczalne zaskarżenie do sądu administracyjnego postanowienia wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu oraz postanowień, przedmiotem których jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu. W rzeczywistości, biorąc pod uwagę określony w art. 52 p.p.s.a. wymóg wyczerpania środków zaskarżenia służących w postępowaniu przed organem właściwym w sprawie, wspomnianym wyłączeniem objęte są postanowienia organów drugiej instancji wydane w wyniku załatwienia zażaleń wniesionych bądź to na postanowienia wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu, bądź to na postanowienia, przedmiotem których jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonych zarzutów. Dotyczy to wszystkich rozstrzygnięć organu drugiej instancji, niezależnie od tego, czy stanowią one merytoryczne, czy też procesowe zakończenie takiego postępowania zażaleniowego (por. postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 4 stycznia 2016 r., sygn. akt I SA/GI 1388/15, dostęp: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Każde bowiem z tych rozstrzygnięć organów drugiej instancji zapada w sprawie, w której w pierwszej instancji wierzyciel (niebędący

zarazem organem egzekucyjnym) wypowiada się w kwestii dopuszczalności lub zasadności zgłoszonych zarzutów. Skoro zaś opisane wyłączenie obejmuje postanowienia organu drugiej instancji wydane w postępowaniu dotyczącym takiego postanowienia wierzyciela, to tym bardziej znajduje ono zastosowanie względem rozstrzygnięć podejmowanych w ramach postępowań incydentalnych do tak rozumianego postępowania głównego, a dotyczących np. kwestii zasadności wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia od wskazanego postanowienia wierzyciela. Wszystkie bowiem te postępowania (czy to główne, czy incydentalne) dotyczą sprawy, której granice wyznacza postanowienie wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu lub postanowienia, przedmiotem którego jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu. W konsekwencji rozstrzygnięcia w nich podejmowane uznać należy za objęte wyłączeniem z art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a.

W postanowieniu z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 982/16 Sąd odrzucił skargę jako spóźnioną. Powołano art. 150 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. - Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), dalej przytaczanej jako: o.p. Wskazano, że przepis ten ma zastosowanie w razie niemożności doręczenia pisma adresatowi ani bezpośrednio, o czym stanowi art. 148 o.p., ani za pośrednictwem osoby uprawnionej na podstawie art. 149 o.p. W takiej sytuacji, w przypadku doręczania pisma przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 1113 ze zm.), przechowywane jest ono w placówce pocztowej przez okres 14 dni (art. 150 § 1 o.p.). W oddawczej skrzynce pocztowej (a gdy to nie jest możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, lub miejsca wskazanego jako adres do doręczeń w kraju, na drzwiach jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata) umieszcza się zawiadomienie o złożeniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w placówce pocztowej w terminie 7 dni od dnia pozostawienia zawiadomienia (art. 150 § 2 o.p.). W przypadku niepodjęcia pisma w tym terminie, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości jego odbioru w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia pierwszego zawiadomienia (art. 150 § 3 o.p.). W przypadku niepodjęcia pisma, doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach

sprawy (art. 150 § 4 o.p.). W świetle zaprezentowanego stanu faktycznego, w oparciu o ten przepis, uznać należało, że zaistnienie skutku doręczenia skarżącemu decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie nastąpiło w dniu 27 maja 2016 r., albowiem z tym dniem upłynął czternastodniowy okres przechowywania przesyłki w placówce pocztowej, a przed jego upływem skarżący dwukrotnie był zawiadamiany o złożeniu i możliwości odbioru tej przesyłki w placówce pocztowej. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że dla tej kwalifikacji nie ma znaczenia fakt późniejszego wydania przesyłki pełnomocnikowi pocztowemu skarżącego, a to dlatego, że wydanie to nastąpiło po upływie wspomnianego terminu czternastodniowego i w ogóle nie powinno mieć miejsca (zob. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 września 2016 r., sygn. akt I FZ 185/16, dostęp: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

3. Prawo pomocy.

W postanowieniu z dnia 20 października 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 876/16 referendarz sądowy odmawiając stronie skarżącej prawa pomocy zaakcentował, że strona inicjując postępowanie sądowe winna mieć świadomość tego, iż opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowią odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji. Prawo pomocy nie może służyć ochronie, czy też wzbogacaniu majątku podmiotów prywatnych, gdyż celem tej instytucji jest zapewnienie dostępu do sądu osobom, którym brak środków finansowych ten dostęp uniemożliwia. Udzielenie prawa pomocy polega bowiem na pokryciu kosztów postępowania przez Skarb Państwa w miejsce strony pozostającej bez środków na ich pokrycie lub posiadającej środki w wysokości uniemożliwiającej ich pokrycie, nie polega zaś na przeniesieniu obowiązku ich wydatkowania na Skarb Państwa, tak aby strona posiadająca wystarczające środki mogła poczynić oszczędności.

W postanowieniu dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 707/16 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach ustanowił skarżącemu radcę prawnego, zwolnił skarżącego od obowiązku uiszczenia wpisu sądowego od skargi w części, a pozostałym zakresie oddalił wnioski o przyznanie prawa pomocy. Mocą wskazanego orzeczenia Sąd uznał, że jest dopuszczalne przyznanie prawa pomocy w zakresie obejmującym ustanowienie pełnomocnika i zwolnienie jedynie od części

kosztów sądowych. W uzasadnieniu podano, że w niniejszej sprawie zakres materiału źródłowego, jaki skarżący przedstawił przed wydaniem postanowienia referendarza, istotnie nie pozwalał na uwzględnienie jego wniosku. Nie zmienia to jednak faktu, że na etapie wniesienia sprzeciwu skarżący złożył dodatkowe oświadczenia i dokumenty, które usunęły sygnalizowane mankamenty materiału dowodowego w stopniu umożliwiającym uznanie, że jego sytuacja istotnie uniemożliwia mu obecnie poniesienie kosztów profesjonalnej obsługi prawnej, jak również uiszczenie całej należnej kwoty wpisu od skargi. Jednocześnie z materiału tego nie wynika, by skarżący nie był w stanie w żadnym stopniu partycypować w kosztach sądowych. Analiza tej dokumentacji pozwala bowiem dostrzec, że istniejące trudności w terminowym otrzymywaniu płatności za usługi świadczone przez skarżącego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej nie tylko nie prowadzą do generowania zaległości w bieżących kosztach koniecznego utrzymania, lecz pozwalają – na tym etapie postępowania – na poczynienie jednorazowego wydatku w wysokości 250,00 zł na poczet wpisu od skargi. Rozstrzygnięcie to podjęto na podstawie art. 246 § 1 pkt 2 w związku z art. 245 § 3 p.p.s.a. (ustawa Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi) bowiem, jakkolwiek nie wynika to z literalnego brzmienia art. 245 § 3 p.p.s.a., to jednak celowościowa wykładnia tego przepisu przesądza o dopuszczalności takiej kwalifikacji. Dostrzec bowiem trzeba, że odmienna interpretacja (zakładająca brak możliwości takiego rozstrzygnięcia) godziłaby w konstytucyjne prawo do sądu w sytuacji strony, która jakkolwiek nie spełniła przesłanek przyznania prawa pomocy w zakresie całkowitym, to jednak dostatecznie wykazała, że udzielenie jej tej pomocy poprzez tylko zwolnienie od określonych kosztów sądowych lub tylko ustanowienie pełnomocnika z urzędu byłoby niewystarczające.

Wydając w dniu 15 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 205/16 postanowienie utrzymujące w mocy zarządzenie referendarza sądowego o pozostawieniu bez rozpoznania wniosku skarżącego o przyznanie mu prawa pomocy, Sąd wskazał, że skarżący odebrał wezwanie do uzupełnienia braku formalnego wniosku z dnia 21 marca 2016 r. o przyznanie prawa pomocy w dniu 26 kwietnia 2016 r. Wezwanie to powinien był wykonać najpóźniej w środę 4 maja 2016 r., czego jednak nie uczynił. Stwierdzenie zaistnienia tej okoliczności musiało, skutkować pozostawieniem tego wniosku bez rozpoznania. Przy tym zarówno złożenie oświadczenia o cofnięciu wniosku, jak i uiszczenie wpisu od skargi istotnie

pozostawały bez wpływu na tę kwalifikację, a argumentacja przedstawiona przez referendarza sądowego w pełni zasługuje na akceptację. Sąd dodał, że pozostawienie wniosku skarżącego bez rozpoznania nie wywołuje jakichkolwiek innych skutków procesowych aniżeli te, które nastąpiłyby w przypadku umorzenia postępowania w tym przedmiocie. Zarówno bowiem jedno, jak i drugie orzeczenie stanowi niemerytoryczne zakończenie kwestii incydentalnej. Rozstrzygnięcia te nie przesądzają zatem o zasadności zgłoszonego żądania. Z tego względu skarżący nie musi obawiać się, że pomimo złożenia oświadczenia o cofnięciu wniosku postępowanie w tym przedmiocie nie zostało umorzone, lecz pozostawiono jego wniosek bez rozpoznania. Nie zmienia to bowiem jego sytuacji procesowej.

W postanowieniu wydanym w dniu 30 maja 2016 r. w sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt I SA/GI 81/16 Sąd wskazał, że w myśl art. 252 § 2 p.p.s.a. (ustawa Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi), wniosek o przyznanie prawa pomocy składa się na urzędowym formularzu, którego wzór – zgodnie z art. 256 pkt 1 p.p.s.a. – określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. W odniesieniu do osób fizycznych wzór ten zawiera załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz sposobu dokumentowania stanu majątkowego, dochodów lub stanu rodzinnego wnioskodawcy (Dz. U. poz. 1257). Wzór ten zaczął obowiązywać w dniu 29 sierpnia 2015 r. i zastąpił wzór uprzednio stosowany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępnienia urzędowego formularza wniosku o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz sposobu dokumentowania stanu majątkowego, dochodów lub stanu rodzinnego wnioskodawcy (Dz. U. Nr 227, poz. 2245). W nowym wzorze zmodyfikowano ilość rubryk i uszczegółowiono ich opis, a nadto – co szczególnie istotne – uwzględniono brzmienie art. 252 § 1a p.p.s.a. Zgodnie z tym przepisem oświadczenia o stanie majątkowym, stanie rodzinnym i dochodach oraz oświadczenie o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym osoba fizyczna wnosząca o przyznanie jej prawa pomocy składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia we wniosku

klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia", a klauzula ta zastępuje pouczenie sądu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Nie ulega zatem wątpliwości, że – wbrew sugestiom autora sprzeciwu – różnica pomiędzy aktualnym wzorem formularza wniosku, a wzorem poprzednio stosowanym nie sprowadza się bynajmniej do kwestii graficznych. Nie zmienia to jednak faktu, że nawet gdyby tak było, to i tak w celu spełnienia wymogu z art. 252 § 2 p.p.s.a. niezbędne pozostawałoby posłużenie się wzorem obowiązującym, a złożenie wniosku na dawnym formularzu lub w innej postaci byłoby w tym względzie niewystarczające

II. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU I.

1. Podatek dochodowy od osób fizycznych, w tym zryczałtowane formy opodatkowania.

W wyrokach z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawach o sygn. akt I SA/GI 63/16 i 64/16 Sąd zawarł tezę:

„Uzyskanie przez uprawnionych (byłych członków spółdzielni mieszkaniowych) przychodu z tytułu wypłaty wartości rynkowej lokalu, który został zwolniony przez uprawnionego w związku z wygaszeniem lokatorskiego prawa do lokalu nie stanowi przychodu określonego w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a – c ustawy z dnia z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 361; ze zm.) lecz przychód z innego źródła wymienionego w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy, a to oznacza, że przychód ten nie korzysta ze zwolnienia podatkowego określonego w art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. Do tak uzyskanego przychodu stosuje się natomiast ulgę przewidzianą w art. 21 ust. 1 pkt 50 ustawy podatkowej”.

W wyroku z dnia 6 października 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 373/16 Sąd oddalając skargę uzasadnił swoje stanowisko w następujący sposób:

Zarzuty skarżącego zmierzają do wykazania, że w dacie wszczęcia postępowania, przestępstwo skarbowe nie wiązało się z niewykonaniem jakiegokolwiek zobowiązania podatkowego, o takowym można mówić dopiero po doręczeniu zaskarżonej decyzji. Sąd nie podziela tej argumentacji, bowiem z przebiegu postępowania przed organem I instancji wynikał jego zakres, który wskazywał na niewykonanie zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2009 r. Skoro organy podatkowe przeprowadzają szerokie i długotrwałe postępowanie dowodowe, którego ustalenia wskazują na podejrzenie popełnienia przestępstwa karnoskarbowego są nie tylko uprawnione, ale i obowiązane do jego wszczęcia i prowadzenia na każdym etapie, bez konieczności oczekiwania na decyzję organu II instancji. Powinność ta wiąże się także z dalszym zarzutem skarżącego polegającego na tym, że wobec uzyskania interpretacji indywidualnej prawa podatkowego i działania zgodnie z nią nie mógł popełnić czynu z art. 56 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 186 ze zm.; dalej: K.k.s.) ani nieумыślnie, a tym bardziej умыślnie.

Według niego takie postępowanie nie powinno być w ogóle wszczęte. Zgodnie z przepisem art. 56 § 1 K.k.s. podatnik, który składając organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podaje nieprawdę lub zataja prawdę albo nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nimi danych, przez co naraża podatek na uszczuplenie, podlega karze wymienionej w tym przepisie. Jednak ewentualna odpowiedzialność, bądź jej brak, za czyny polegające na spowodowaniu uszczuplenia należności podatkowej może być stwierdzona dopiero po przeprowadzeniu takiego postępowania, co nie jest możliwe bez jego wszczęcia.

W rozpoznawanej zatem sprawie skarżący został przed upływem terminu przedawnienia prawidłowo poinformowany na piśmie o wszczęciu postępowania o przestępstwo skarbowe i o związku tego postępowania z niewykonaniem zobowiązania podatkowego oraz o skutkach tego dla toczącego się postępowania podatkowego w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia oraz dacie, z jaką skutek ten nastąpił.

Interpretacja jest to czynność, która nie dotyczy uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, a tylko o nich się wypowiada. Polega ona bowiem wyłącznie na udzieleniu informacji, nie wiąże się z przyznaniem, stwierdzeniem albo uznaniem uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa. Wydanie indywidualnej interpretacji prawa podatkowego nie tworzy w stosunku do jej adresata jakichkolwiek prawnie znaczących uprawnień i/lub obowiązków. Tworzy jedynie stan udzielenia informacji o możliwościach stosowania i wykładni prawa, do której jej adresat może się zastosować, choć niewątpliwie nie ma takiego obowiązku. Z istoty interpretacji wynika, że nie rodzi ona dla zainteresowanego wiążących skutków prawnych. Zastosowanie się do interpretacji zależy od woli zainteresowanego. Dopiero zastosowanie się do indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego przez jej adresata może spowodować powstanie ochrony prawnej – na podstawie art. 14k i art. 14m O. p. – i to wyłącznie w przypadku zmiany lub uchylecia interpretacji, do której zainteresowany się zastosował lub nieuwzględnienia jej w rozstrzygnięciu sprawy podatkowej (tak: Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 7 lipca 2014 r., sygn. akt II FPS 1/14).

Wydając w dniu 26 czerwca 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 497/16 wyrok Sąd na wstępie wskazał, że istotą sporu było w rozpoznawanej sprawie to, czy kwota rekompensaty, jaką Spółka planuje wypłacać pracownikom na

podstawie Regulaminu, w sytuacji dobrowolnego odejścia pracownika na podstawie porozumienia stron, korzysta ze zwolnienia, o jakim mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (u.p.d.o.f.).

Dalej zauważono, że warunkiem uznania odszkodowania za zwolnione w oparciu o regulację zawartą w art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f. jest to, aby źródłem otrzymanego odszkodowania był przepis ustawy lub aktu wykonawczego wydanego na jej podstawie. Dodatkowo akt normatywny rangi ustawowej lub podustawowej ma być źródłem mającym charakter bezpośredni w tym sensie, że musi wprost określać zasady ustalania odszkodowania lub jego wysokość. Zatem dla zastosowania zwolnienia, o jakim mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f. nie jest wystarczające, aby przepisy ustawy lub aktu podustawowego, były podstawą zawarcia porozumienia, w oparciu, o które dochodzi do wypłaty odszkodowania.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy, bezpośrednim źródłem rekompensaty wypłacanej przez Spółkę ma być Regulamin uchwalony przez Zarząd Spółki, nazwany "Regulaminem Programu Dobrowolnych Odejść – edycja 4". Uchwalenie tego Regulaminu zostało poprzedzone Porozumieniem w sprawie uruchomienia Programu Dobrowolnych Odejść – edycja 4 zawarte przez Spółkę, Zakładowe Organizacje Koordynacyjne i Komisje Zakładowe Związków Zawodowych. Zawarcie porozumienia pozostawało w związku z uregulowaniem zawartym w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, z tym jednak, że oprócz odprawy wynikającej z tej ustawy przyznano pracownikom dodatkowe świadczenie tj. rekompensatę, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą otrzymanej odprawy a kwotą przysługującego brutto świadczenia/rekompensaty.

Dla objęcia rekompensaty zwolnieniem, o jakim mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f., wymagane jest istnienie bezpośredniego związku między wypłaconym odszkodowaniem, a przepisami ustawy lub aktu wykonawczego, które określają wysokość odszkodowania lub zasady jego ustalania. Natomiast wypłacana w niniejszej sprawie rekompensata nie pozostaje w żadnym związku z jakąkolwiek ustawą (świadczenie dodatkowe poza ustawą z 2003 r.), a to oznacza, że także żaden przepis ustawy nie określił wysokości tej rekompensaty lub zasad jej ustalania. Rekompensata to znajduje swoje odzwierciedlenie w Regulaminie opartym o Porozumienie, a zatem wypłacana pracownikom rekompensata nie może być objęta zwolnieniem, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f.

Dodatkowo zaakcentowano, że wypłacanej pracownikom rekompensacie nie sposób przypisać cech ani odszkodowania ani też zadośćuczynienia. W przedmiotowej sprawie nie zaszło żadne zdarzenie, z którym ustawa wiązałaby obowiązek naprawienia szkody. Pracodawca/H. S.A. nie dopuścił się czynu niedozwolonego, ani też nie spowodował szkody poprzez niewykonanie zobowiązania na etapie ustanawiania stosunku pracy. Rozwiązanie stosunku pracy ma następować na podstawie wniosku pracownika i z jego wyłącznej inicjatywy. Otrzymane świadczanie nie będzie zatem stanowić odszkodowania, lecz wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za zgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy na wniosek pracownika.

2. Podatek dochodowy od osób prawnych.

W wyroku z dnia 18 sierpnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 553/16 Sąd zawarł następującą tezę: „art. 14 a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.) nie ma zastosowania do przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego w trybie art. 66 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), a to oznacza, że czynność taka nie powoduje powstania przychodu do opodatkowania.

W kolejnym wyroku wydanym w przedmiocie podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 159/16, Sąd zawarł tezę o poniższej treści: w świetle art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.) wyeliminowanie z kosztów uzyskania przychodów wydatków (strat) poniesionych w określonej transakcji (przedterminowe zamknięcie opcji walutowych) przesądza o tym, że transakcja ta nie może również generować przychodów na podstawie art. 12 ust. 1 powyższej ustawy (umorzenie części długu). W takiej sytuacji przyjmując, że wydatek jest neutralny podatkowo należy przychód potraktować/ zakwalifikować także, jako neutralny podatkowo. Ta sama transakcja nie może bowiem rodzić różnych skutków podatkowych, w zależności od tego, czy ocenie podlega koszt, czy przychód podatkowy.

W wyroku z dnia 18 sierpnia 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 552/16 Sąd zajął następujące stanowisko:

Zasadna jest teza, że art. 14 a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.) nie ma zastosowania do przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego w trybie art. 66 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), a to oznacza, że czynność taka nie powoduje powstania przychodu do opodatkowania.

Zdaniem organu interpretacyjnego literalne brzmienie tego przepisu poprzez użycia w nim sformułowania "reguluje w całości lub w części zobowiązanie" przesądza o tym, że norma ta ma także zastosowanie do zobowiązań podatkowych.

Zdaniem Sądu taka interpretacja stanowi daleko idące uproszczenie i zrównuje pojęcie "zobowiązanie" z pojęciem "zobowiązanie podatkowe" należących do różnych dziedzin prawa. "Zobowiązanie" jest bowiem pojęciem prawa cywilnego, a "zobowiązanie podatkowe" jest pojęciem prawa publicznego zdefiniowanym w Ordynacji podatkowej. Pierwsze z tych pojęć dotyczy stosunków prywatnych, drugie publicznych. Takie stanowisko znajduje ponadto potwierdzenie w art. 66 O.p., który dopuszcza wygaszenie zobowiązania podatkowego poprzez przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych zobowiązanego/podatnika, ale wyłącznie w odniesieniu do zaległości podatkowych.

Podniesiono dalej, że wymieniając przykładowy katalog zobowiązań w art. 14 a u.p.d.o.p., ustawodawca wskazał na zobowiązania z tytułu pożyczki, kredytu, dywidendy, umorzenia albo zbycie w celu umorzenia. Taki katalog wskazuje na to, że regulacja ta dotyczy zobowiązań prywatnych. Zdaniem Sądu, gdyby ustawodawca chciał objąć tym przepisem także zobowiązania publicznoprawne, wskazał by je. Przyjęcie zatem przez organ interpretacyjny, że art. 14 a u.p.d.o.p. obejmuje także przeniesienie własności rzeczy lub praw na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – zdaniem Sądu – narusza prawo.

3. Podatek od nieruchomości.

W orzeczeniu wydanym w dniu 25 stycznia 2016 r. w sprawie I SA/GI 507/15 Sąd wskazał (TEZA):

„Określenie wartości odtworzeniowej budowli – w sytuacji, gdy niedopuszczalne było określenie jej wartości rynkowej, gdyż budowla nie mogła stanowić przedmiotu obrotu – nie narusza art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.), gdyż zastosowanie tego przepisu podlega wyłączeniu na mocy regulacji szczególnej wynikającej z art. 150 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 1774 ze zm.)”.

W wyroku z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 452/16 zawarto tezę o następującej treści:

Tylko doręczona decyzja może rodzić skutki prawne zarówno dla strony, jak i organu, a to oznacza, że decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego doręczona po upływie terminu przedawnienia narusza art. 70 § 1 i art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), gdyż dotyczy zobowiązania, które wygasło na skutek upływu terminu przedawnienia, a więc zobowiązania nieistniejącego.

4. Podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową oraz inne podatki i opłaty.

W sprawie o sygn. akt. I SA/GI 575/16 wydając w dniu 16 listopada 2016 r. wyrok, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach na wstępie wskazał, że przedmiotem zaskarżenia jest wydana przez Radę Gminy L. uchwała z dnia 27 listopada 2015 r., w sprawie zmiany uchwały z dnia 30 września 2015 r. dotyczącej rocznej ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Uchwała została podjęta na podstawie art. 6j ust. 3b i 3c u.c.p.g. w związku z art. 40 ust. 1 u.s.g. Sąd nie podzielił zarzutu skarżącej, zgodnie z którym dokonana przez organ kalkulacja stawki jest zawyżona, zakłada bowiem, że w domach letniskowych gromadzonych jest więcej śmieci niż w domach zamieszkałych całorocznie. Stawka opłaty ryczałtowej określona zaskarżoną uchwałą jest ustalana po pierwsze za cały rok, a po drugie od domku letniskowego lub innej nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowej. Jej wysokość nie zależy zatem ani od ilości osób przebywających w różnym czasie na takiej nieruchomości, ani od czasu tego przebywania. Ma być ona uśredniona dla wszystkich nieruchomości rekreacyjno-

wypoczynkowych na terenie gminy. Z tych względów nie można jej porównywać i odnosić do opłat uiszczanych przez mieszkańców zamieszkujących swoje nieruchomości przez cały rok. Nie oznacza to jednak, że w domkach letniskowych, a więc wykorzystywanych jedynie sezonowo, opłata roczna może zostać ustalona za przez organ z pominięciem kryteriów (parametrów), według których ustala się jej ryczałtową stawkę. Ustawodawca w przepisie art. 6j ust. 3c u.c.p.g. ustalił ją wprost, jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2. Przepis art. 6j ust. 3c u.p.c.g. wprawdzie nie obliguje organu do "udowadniania" sposobu wyliczenia opłaty ryczałtowej, jednak użycie przez ustawodawcę sformułowania "średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach" nakazuje przynajmniej uprawdopodobnienie poczynionych ustaleń. Nawet na potrzeby niniejszego postępowania organ nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów (np. firmy wywożącej odpady w gminie), z których wynikałaby rzeczywista liczba odebranych pojemników z odpadami z posesji, na których usytuowane są domy letniskowe. Dane te wynikają jedynie z liczb wskazanych przez organ w odpowiedzi na skargę. Ostatecznie przyjęte przez Radę Gminy stawki opłat nie były w istocie wynikiem rzetelnej kalkulacji uwzględniającej, w szczególności, zebrane dane szacunkowe oraz koszty funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami. W konsekwencji nie pozwala to na ustalenie, czy wysokość opłaty rocznej została ustalona zgodnie z wolą ustawodawcy. Nie sposób tedy dokonać oceny, czy w istocie zaskarżona uchwała uwzględnia przesłanki wynikające z ww. przepisów. Brak rzetelnych danych na podstawie, których ustalono opłatę stanowi istotne naruszenie prawa nakazujące stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały z dnia 27 listopada 2015 r.

5. Egzekucja świadczeń pieniężnych.

W wyroku z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt I SA/GI 1179/15 Sąd wyraził następujący pogląd (TEZA): „Brzmienie art. 5 § 1 pkt 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619) przesądza o tym, że w sytuacji, gdy rada gminy podejmie uchwałę w trybie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) o przekazaniu kompetencji wójta/burmistrza/prezydenta do załatwienia indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących opłat komunalnych organowi jednostki organizacyjnej gminy, organem uprawnionym do dochodzenia należności z tytułu

odpadów komunalnych a tym samym wierzycielem jest organ tej jednostki, na rzecz której nastąpiło przekazanie a nie organ wykonawczy gminy”.

III. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU II.

1. Prawo budowlane.

W wyroku z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt II SA/GI 304/16 Sąd zawarł następującą tezę:

„Inwestor nie miał prawa wykańczać budynku, który był uznany za samowolę budowlaną. Nie może czerpać korzyści z niewykonania ostatecznej decyzji o nakazie rozbiórki obiektu. Uznanie, że skoro budynek został wykończony, to nie ma zastosowania wcześniej orzeczony nakaz rozbiórki tego samego budynku (ale w stanie surowym otwartym), stanowiłoby niebezpieczny precedens, który dawałby możliwość ciągłego uchylania się od skutków takich decyzji. Wystarczyłoby bowiem prowadzić dalsze roboty budowlane na tym samym nielegalnym obiekcie, a następnie podważać nakaz rozbiórki, tak jak w niniejszej sprawie, ze stwierdzeniem, że zmienił się stan faktyczny i że wcześniej wydana decyzja nie obejmuje substancji powstałej później, a zatem nie może być wykonywana. Decyzja może być wykonywana i będzie obejmowała tą substancję budowlaną, o której w decyzji jest mowa; substancja ta nadal bowiem istnieje”.

Wyrokiem dnia 2 września 2016 r. w sprawie o sygn. akt II SA/GI 473/16 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach stwierdzając nieważność zaskarżonej decyzji podał, że zgodnie z treścią art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. przyczyna stwierdzenia nieważności decyzji zachodzi m.in. wówczas, gdy decyzja została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa. Za rażące naruszenie prawa materialnego, którego dopuścił się organ odwoławczy przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, uznać należy przyjęcie, wbrew treści art. 35 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290 ze zm.), że przedłożony przez inwestora projekt budowlany jest zgodny, w zakresie projektu zagospodarowania terenu, z przepisami (w tym techniczno – budowlanymi). Zatwierdzony zaskarżoną decyzją projekt budowlany nie spełniał w zakresie miejsc parkingowych wymogów wynikających z treści § 8 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2012 r., poz. 462 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, w części graficznej projektu zagospodarowania działki lub terenu powinien znaleźć się m.in. układ komunikacji

wewnętrznej, który obejmuje również parkingi. Tymczasem, znajdujący się w dokumentacji budowlanej projekt zagospodarowania terenu w ogóle nie obejmuje swoim zakresem miejsc parkingowych, które winny być zapewnione dla obsługi powstającej inwestycji. Za spełnienie wskazanego warunku z pewnością nie może uchodzić znajdujący się w aktach sprawy, bliżej niezidentyfikowany rysunek zatytułowany "zagospodarowanie-lokalizacja wydzierżawionych miejsc parkingowych na urządzonym parkingu (PGR137/21) dla inwestycji zlokalizowanej na parceli 143/7". Żaden przepis prawa budowlanego, w szczególności zaś regulacje powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 25 kwietnia 2012 r., nie przewiduje możliwości "rozbicia" projektu zagospodarowania działki lub terenu na szereg opracowań, obejmujących poszczególne elementy, jakie w projekcie tym winny się znaleźć. Z tego też względu organ odwoławczy, orzekając o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzielając inwestorowi pozwolenia na budowę naruszył obowiązujące przepisy – art. 35 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego w związku z § 8 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego oraz w związku § 18 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych (...) i § 10 ust. 1 pkt 1 lit. d powołanego wyżej planu miejscowego. Bezsporność naruszenia tych przepisów, przy jednoczesnym braku jakiegokolwiek argumentacji pozwalającej na zrozumienie motywów działania organu, pozwala na sformułowanie zarzutu rażącego naruszenia prawa w tym zakresie polegającego na zatwierdzeniu projektu budowlanego pomimo braku obligatoryjnego elementu układu komunikacyjnego – miejsc parkingowych. Dalej Sąd wskazał, że w rozpoznawanej sprawie doszło również do rażącego naruszenia przepisów postępowania administracyjnego, w szczególności zaś art. 8 k.p.a. w związku z art. 104 § 1 k.p.a. Wystosowanie, bowiem do stron postępowania pisma, w którym organ informuje o przewidywanym wyniku tegoż postępowania stanowi rażące złamanie zasady zaufania obywatela do organu, gdyż tylko w orzeczeniu kończącym postępowanie administracyjne organ ma prawo wypowiadać się na temat kształtu i treści stosunku prawnego nim kreowanego. Stanowisko organu prezentowane w piśmie z dnia 17 listopada 2015 r. może nasuwać daleko idące wątpliwości odnośnie neutralności procesowej organu, który niejako z góry zakłada finalną treść wydanego rozstrzygnięcia, pomijając to, iż do daty wydania decyzji okoliczności sprawy mogą ulec zmianie, a co za tym idzie również finalne rozstrzygnięcie może okazać się inne od zakładanego. Naruszenie to jawi się tym bardziej jaskrawie w niniejszej sprawie albowiem występują w niej strony o spornych interesach. Z tego też powodu Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja została wydana po przeprowadzeniu postępowania

obarczonego nieusuwalnymi, rażącymi wadami, co skutkowało stwierdzeniem jej nieważności również ze względu na naruszenie zasad postępowania. Przechodząc do omówienia pozostałych naruszeń, które skutkowałyby uchyleniem zaskarżonej decyzji wskazano, że w toku postępowania organ wydający decyzję o pozwoleniu na budowę nie zbadał kwestii uzgodnień dotyczących przebiegu kanalizacji. Nadto wskazał Sąd że w dacie udzielenia pozwolenia na budowę (9 marca 2016 r.) inwestor nie legitymował się ważnymi uzgodnieniami, czego nie dostrzegł organ wydający to pozwolenie, a co zdaniem Sądu miało wpływ na wynik sprawy i stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego. Kontynuując podano, że niewyjaśniona została również kwestia odległości planowanej inwestycji drogi, w kontekście sporów odnośnie charakteru "drogi serwisowej". W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje się jednoznacznie rozstrzygnąć, czy planowana budowa będzie spełniała warunki wskazane w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.), zwanej dalej u.d.p., co niewątpliwie stanowi jedno z istotnych kryteriów warunkujących dopuszczalność inwestycji.

Wyrokiem wydanym w dniu 15 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. akt II SA/GI 100/16 Sąd uchylając zaskarżoną decyzję wskazał, że w rozpoznawanej sprawie przedmiotem kontroli sądu była wyłącznie decyzja Wojewody Śląskiego z dnia 5 stycznia 2016 r., którą Wojewoda działając na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego orzekł o umorzeniu postępowania odwoławczego, z uwagi na brak po stronie odwołującej się przymiotu strony postępowania. Oznacza to, że decyzja organu pierwszej instancji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Z. z dnia 8 października 2015 r. umarzająca postępowanie w sprawie odpowiedniego stanu technicznego przewodów kominowych (wentylacyjnych i spalinowych) w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, zlokalizowanym przy ulicy Ż. 1 w Z. znalazła się poza granicą tej kontroli, a Sąd nie odniósł się do zarzutów natury merytorycznej. Dokonując zaś kontroli wskazanej powyżej decyzji Sąd stwierdził, iż decyzja ta nie jest zgodna z prawem. W rozpoznawanej sprawie kontroli Sądu poddana została decyzja, której podstawę materialnoprawną stanowił art. 66 ustawy Prawo budowlane. Oceniając kwestię legitymacji do wystąpienia w postępowaniu administracyjnym uprawnionych podmiotów podkreślić trzeba, że działania spółdzielni mieszkaniowej, reprezentowanej w okolicznościach niniejszej sprawy przez zarząd dotyczą co do zasady nieruchomości wspólnej, określonej przez art. 3 ust.2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali. Każdy właściciel lokalu stanowiącego

odrębną własność, może jednak mieć swój własny indywidualny interes prawny, podlegający ochronie w oparciu o przepisy prawa cywilnego, jak i na podstawie materialnoprawnych regulacji z zakresu prawa administracyjnego (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 czerwca 2010 r. sygn. akt II OSK 729/09). Nie można, jak czyni to organ odwoławczy, wywodzić generalnego wniosku, iż we wszystkich sytuacjach i za wszystkich członków wspólnoty mieszkaniowej działa wspólnota czy jej zarząd. Nie można także automatycznie utożsamiać interesu prawnego spółdzielni mieszkaniowej z interesem poszczególnych właścicieli lokali mieszkalnych. Problemem w niniejszej sprawie nie jest bowiem adresat decyzji wydanej w oparciu o przepis art. 66 Prawa budowlanego. Przy tak postawionym problemie należy podzielić stanowisko organu, że adresatem nakazów związanych z usunięciem stwierdzonych nieprawidłowości w obiekcie budowlanym przewidzianych w art. 66 Prawa budowlanego może być wyłącznie właściciel lub zarządca obiektu. Zgodzić się też trzeba, że kominy i przewody wentylacyjne należą do części wspólnej budynku i żaden właściciel wyodrębnionego lokalu mieszkalnego nie ma indywidualnego tytułu prawnego do kominu czy kanału kominowego. Jednak w niniejszej sprawie nie chodzi o kierowanie obowiązków wynikających z art. 66 ustawy Prawo budowlane do innego podmiotu, ale o uznanie stroną takiego postępowania także inne podmioty, a mianowicie właścicielkę wyodrębnionego lokalu mieszkalnego. Właściciel takiego lokalu może wykazać swój własny, indywidualny interes prawny i wówczas nie ma przeszkód by mógł on wystąpić jako strona zainteresowana w takim postępowaniu. Zły stan przewodów kominowych, złe funkcjonowanie wentylacji grawitacyjnej, spalinowej w przedmiotowym budynku może stwarzać bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia lokatorów. Niewątpliwie, jak wskazała skarżąca, może wpływać także na komfort życia w danym lokalu. Dlatego też prawidłowe funkcjonowanie i odpowiedni stan techniczny przewodów kominowych (wentylacyjnych i spalinowych) w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, zlokalizowanym przy ulicy Ż. w Z. jest istotny także z punktu widzenia pojedynczego właściciela odrębnego lokalu mieszkalnego, który niewątpliwie może być bezpośrednio zainteresowany ich dobrym stanem technicznym i prawidłowym działaniem. W rozpoznawanej sprawie organ odwoławczy stanął na stanowisku, bardzo kategorycznym i nie popartym wyczerpującym i przekonującym uzasadnieniem, że strona skarżąca, będąca właścicielką odrębnego lokalu mieszkalnego w budynku położnym przy ulicy Ż. 1 w Z. nie posiada indywidualnego interesu prawnego by być stroną przedmiotowego postępowania.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja zapadła bez dostatecznego wyjaśnienia w tym zakresie. W orzecznictwie jak wskazano powyżej dopuszcza się udział właścicieli poszczególnych wyodrębnionych lokali mieszkaniowej jako strony postępowania administracyjnego, w sytuacji, gdy wykażą swój indywidualny interes prawny (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 czerwca 2010 r. sygn. akt II OSK 729/09).

2. Sprawy z zakresu dróg, kolei, lotnictwa i żeglugi.

W wyroku z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt II SA/GI 888/16 Sąd zawarł następującą tezę:

W świetle obowiązujących przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym wjeżdżający na skrzyżowanie o ruchu okrężnym nie może sygnalizować zmiany kierunku ruchu lewym kierunkowskazem. Nie dotyczy to sytuacji, gdy wjazd na takie skrzyżowanie jest połączony ze zmianą pasa ruchu (np. w przypadku konieczności ominięcia przeszkody, czy też zmiany pasa na samym skrzyżowaniu, jeśli posiada ono co najmniej dwa pasy ruchu).

W uzasadnieniu podano, że żaden z przywołanych przepisów nie nakazuje kierującemu pojazdem sygnalizowania manewru wjazdu na skrzyżowanie. A jak wskazano, "rondo" należy uznać za "zwykłe" skrzyżowanie. Sygnalizacja powinna mieć miejsce podczas zjeżdżania ze skrzyżowania, kiedy to następuje zmiana kierunku ruchu. Reguła ta nie dotyczy rzecz jasna skrzyżowań kolizyjnych, kiedy to kierunek ruchu nie uległ zmianie.

Sygnalizowanie wjazdu na skrzyżowanie o ruchu okrężnym lewym kierunkowskazem wskazywało by, iż kierujący pojazdem zamierza zmienić kierunek jazdy "w lewo" czyli poruszać się po nim kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, co oczywiście naruszałoby zasadę ruchu prawostronnego obowiązującego w Polsce. Potwierdzenie tej tezy można znaleźć w opisie znaku drogowego C-12. Zgodnie z § 36 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków drogowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1393) znak C-12 "ruch okrężny" oznacza, że na skrzyżowaniu ruch odbywa się ruchem okrężnym dookoła wyspy lub placu w kierunku wskazanym na znaku. Zatem przy wjeździe na takie skrzyżowanie kierujący zachowuje swój dotychczasowy kierunek ruchu. Zmiana kierunku ruchu następuje dopiero przy opuszczaniu skrzyżowania o ruchu okrężnym.

W kolejnym wyroku z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt II SA/GI 915/16 Sąd wskazał, że zgodnie z art. 13b ust. 1 i 2 u.d.p. (ustawa o drogach publicznych) "Opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, pobiera się za parkowanie pojazdów samochodowych w strefie płatnego parkowania, w wyznaczonym miejscu, w określone dni robocze, w określonych godzinach lub całodobowo (ust. 1). Strefę płatnego parkowania ustala się na obszarach charakteryzujących się znacznym deficytem miejsc postojowych, jeżeli uzasadniają to potrzeby organizacji ruchu, w celu zwiększenia rotacji parkujących pojazdów samochodowych lub realizacji lokalnej polityki transportowej, w szczególności w celu ograniczenia dostępności tego obszaru dla pojazdów samochodowych lub wprowadzenia preferencji dla komunikacji zbiorowej."

Sąd podzielił stanowisko wyrażone w orzecznictwie, że skoro sobota powinna być traktowana na równi z dniami ustawowo wolnymi od pracy w rozumieniu art. 57 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, a to zgodnie z uchwałą 7 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 czerwca 2011 r., sygn. akt I OPS 1/11, a także zważywszy na zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa, to należy soboty w ten sam sposób traktować na gruncie tej samej gałęzi prawa - prawa administracyjnego, w tym na gruncie ustawy o drogach publicznych. Stąd wykładnia przepisu art. 13b ust. 1 ustawy o drogach publicznych, wobec braku legalnej definicji "dni roboczych", powinna uwzględniać ten sposób jego rozumienia, który by zapewniał bezpieczeństwo prawne, a zatem, aby wykładnia tego przepisu nie prowadziła do niejednolitej wykładni takich samych pojęć w ramach administracyjnego prawa materialnego oraz procesowego.

Z powyższych względów na podstawie art. 147 § 1 p.p.s.a. stwierdzono zatem nieważność zaskarżonej uchwały w § 3 ust. 4 w części obejmującej wyrażenie "oraz w soboty od 9:00 do 13:00". Zaskarżona uchwała w tym zakresie została wydana z istotnym naruszeniem prawa w rozumieniu art. 91 ust. 1 u.s.g. w związku z art. 13b ust. 1 i 3 – 5 u.d.p. oraz art. 7 i 94 Konstytucji RP.

Odmienne stanowisko od wskazanego powyższej zajęto w sprawie o sygn. akt II SA/GI 354/15. W wyroku wydanym w dniu 14 października 2015 r. wskazano, że ustawa o drogach publicznych na swój użytek nie definiuje dni roboczych, skorzystać zatem w tej mierze należy w pierwszej kolejności z regulacji zawartych w kodeksie pracy. Pojęcie dni roboczych, stanowiąc przeciwieństwo dni ustawowo wolnych od pracy, stanowi bowiem kategorię należącą co do zasady do domeny prawa pracy.

Wskazać zatem należy, że choć kodeks pracy także nie definiuje wprost dni roboczych to jednak czyni to a contrario wskazując w art. 151⁹ jakie dni są stosownie do ustawy "wolne od pracy". Stwierdza w tej mierze, że dniami takimi są jedynie niedziele i święta określone w przepisach o dniach wolnych od pracy. Wykaz takich świątecznych dni zawiera ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (t.j. Dz. U. 2015, poz. 90).

Tym samym jedynie te dni są dniami ustawowo wolnymi od pracy co w konsekwencji oznacza, że wszystkie pozostałe dni, nie stanowiące niedziel i świąt, to dni robocze. Fakt, iż kodeks wprowadza dla każdego pracownika pięciodniowy tydzień pracy w najmniejszym stopniu zasady tej nie zmienia. Dodatkowy, oprócz niedzieli, dzień wolny dla pracownika, w zależności od woli pracodawcy przypadać może zgodnie z harmonogramem na dowolny dzień roboczy. To jednak, że pracownik konkretnego dnia nie musi wykonywać pracy oznacza jednak jedynie, że jest to dla niego dzień wolny od pracy, nie zaś że jest to generalnie, ustawowo dzień wolny, czyli inny niż roboczy. Wniosek ten w kodeksie pracy jest oczywisty. Nie wolno bowiem jako dnia ustawowo wolnego od pracy w rozumieniu art. 151⁹ traktować dnia wolnego od pracy wynikającego z rozkładu w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy (np. art. 151³ k.p.), dnia wolnego od pracy rekompensującego przedłużony wymiar dobowy czasu pracy (art. 135 § 1 k.p.) czy dnia wolnego od pracy udzielonego w zamian za pracę w niedzielę lub święto (art. 151¹¹ § 1 k.p.). Wskazano, iż soboty istotnie w przeszłości były dniami generalnie wolnymi od pracy (wykaz wolnych sobót wynikał z dekretów Rady Państwa z dnia 20 lipca 1972 r. o dodatkowych dniach wolnych od pracy i z dnia 14 lipca 1973 r. o dodatkowych dniach wolnych od pracy oraz uchwały nr 41 Rady Ministrów z dnia 6 lutego 1974 r. w sprawie zasad i terminów wprowadzania dodatkowych dni wolnych od pracy w latach 1974 i 1975, ich wprowadzenie wynikało nadto z porozumień z Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym). Obecna regulacja czasu pracy, jak to jednak wskazano powyżej, przyjęła odmienne rozwiązania, pracodawca ma bowiem swobodę ustalania, który dzień tygodnia oprócz niedziel i ewentualnych świąt będzie dla pracownika wolny od pracy. W konsekwencji zdaniem Sądu Rada Miejska była uprawniona do wskazania, w które dni robocze w przedziale czasu od poniedziałku do soboty, czyli z wyłączeniem jedynie niedziel i świąt, będą pobierane opłaty za postój pojazd – por. w tej mierze też nieprawomocny wyrok WSA w Białymstoku z dnia 3 września 2015 r. sygn. akt II SA/Bk 397/15.

3. Sprawy z zakresu środowiska.

Wyrokiem wydanym w dniu 18 maja 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt II SA/GI 969/15 uznano, że skarga nie jest zasadna. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd wskazał, że decyzją podjętą na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 i ust. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.), Wójt Gminy K. nakazał skarżącemu S.Z. podłączenie nieruchomości, położonej w miejscowości S. stanowiącej własność K.Z., a będącej w jego posiadaniu, do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. W uzasadnieniu organ I instancji powołując się na wynik oględzin podał, że istnieje techniczna możliwość przyłączenia przedmiotowej nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej, bowiem na terenie posesji znajduje się studzienka przyłączeniowa do tejże sieci. Nieruchomość nie jest też wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków. Jednak skarżący jako władający nieruchomością nie wyraził zgody na przyłączenie do sieci kanalizacji, domagając się skierowania sprawy do jej właściciela, przebywającego za granicą. Zdaniem organu, w takim przypadku spełnione zostały ustawowe przesłanki do wydania nakazu, zaś jego adresatem należało uczynić osobę władającą zgodnie z definicją właściciela, zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zdaniem Sądu z mocy art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przez właściciela na użytek tej ustawy, należy rozumieć również użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Skoro zatem prawidłowo organy administracji ustaliły, że skarżący jest władającym przedmiotową nieruchomością, zasadnie uczyniły go adresatem decyzji z art. 5 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy. Jedynie podmiot faktycznie władający nieruchomością, w sytuacji, gdy miejsce pobytu właściciela nie jest znane, może i winien wykonać ustawowy obowiązek przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Celem regulacji z art. 2 ust. 1 pkt 4 i ust. 2a ustawy, jest wybór podmiotu, który efektywnie dopełni obowiązku ustawowego, a bez jego wykonania nie jest możliwe zamieszkiwanie w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym.

W wyroku z dnia 1 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/GI 186/16 Sąd uznał, że art. 150 kc nie wyklucza stosowania sankcji, wynikających z art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, gdyż ustawa ta nie służy ochronie praw właścicielskich, lecz

ochronie dobra publicznego, jakim jest środowisko. Są to zatem autonomiczne względem siebie reżimy prawne. Kodeks cywilny reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami (fizycznymi i prawnymi). Taki zakres regulacji wynika jednoznacznie z normy zawartej w art. 1 kc. Nadto, art. 5 kc przesądza, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie nie korzysta z ochrony prawnej. Przepis art. 150 kc, zamieszczony został w Dziale II – Treść i wykonywanie własności. Tymczasem art. 140 kc określa granice prawa własności jako ograniczone przez ustawy i zasady współżycia społecznego. Zdaniem sądu administracyjnego, przesądza to kwestię, że ustawa o ochronie przyrody ogranicza prawo własności, w tym zastosowanie art. 150 kc. Przy odmiennym rozumowaniu właściciel nieruchomości sąsiedniej miałby więcej praw niż właściciel nieruchomości, na której rośnie drzewo, a jego gałęzie przechodzą na cudzy grunt. Cele, zasady i formy ochrony przyrody określa zaś ustawa o ochronie przyrody (art. 1). Dbłość o przyrodę obciąża wszystkich (art. 4 ust. 1). Z mocy art. 150 kc, właściciel nieruchomości uprawniony jest do wykonywania prac w obrębie korony drzewa. Jednak jeśli działania te doprowadzą do zniszczenia lub uszkodzenia drzewa w rozumieniu art. 87 a ust. 4 i 5 ustawy o ochronie przyrody, ponosi on odpowiedzialność administracyjną z mocy art. 88 ust. 1 pkt 3 i 4 w zw. z ust. 2 tej ustawy.

Dalej wskazano, że na tym etapie postępowania nie ma też znaczenia fakt, czy drzewo zachowało żywotność. Tego rodzaju okoliczność jest jednak istotna z punktu widzenia możliwości odroczenia terminu płatności kary i jej umorzenia w przypadkach uregulowanych w art. 88 ust. 4 i 5 ustawy. Termin płatności kar za zniszczenie drzewa odracza się na okres 5 lat, jeżeli stopień jego zniszczenia nie wyklucza zachowania jego żywotności. Po upływie 5 lat, kara jest umarzana, jeżeli drzewo zachowało żywotność. Istnieje też możliwość umorzenia części kary z uwagi na sytuację majątkową (art. 88 ust. 11 ustawy). Wreszcie, z mocy art. 89 ust. 7 ustawy, nie wymierza się kary pieniężnej w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia drzewa w okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności.

4. Sprawy z zakresu wywłaszczeń.

W wyroku z dnia 14 października 2016 r. w sprawie o sygn. akt II SA/GI 679/16 Sąd wskazał, że przedmiotem skargi w niniejszym postępowaniu jest postanowienie organu odwoławczego stwierdzające uchybienie terminu do wniesienia odwołania, a

więc postanowienie wydane na podstawie art. 134 k.p.a. Stwierdzenie przez organ odwoławczy uchybienia terminu do wniesienia odwołania na podstawie art. 134 k.p.a. winno zostać poprzedzone dokładnym wyjaśnieniem stanu faktycznego co do przekroczenia terminu określonego w art. 129 § 2 k.p.a., w przeciwnym wypadku należałoby stwierdzić, że postanowienie takie narusza art. 7 i 77 k.p.a. w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Kluczowym dla oceny, czy organ naruszył powołane przepisy procedury, jest ustalenie, czy i w jakim zakresie organ był związany oceną prawną wyrażoną w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 1997 r., sygn. akt II SA/Ka 394/96. Ma to tym bardziej doniosłe znaczenie, że organ w motywach zaskarżonego postanowienia oparł się głównie na tej ocenie prawnej, czemu dał wyraz nie tylko powołując się na wiążący charakter wyroków sądów administracyjnych (art. 153 p.p.s.a.), ale również przyjmując za własne, dosłownie wykorzystane w swoim uzasadnieniu, obszernie fragmenty uzasadnienia tego wyroku. Dalej wskazano, że organ błędnie powołał podstawę prawną, z której wynika zasada związania wyrokiem z dnia 24 listopada 1997 r. Wyrok ten nie zapadł bowiem pod rządami p.p.s.a. Tymczasem w odniesieniu do wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego wydanych przed dniem 1 stycznia 2004 r. zastosowanie w tym zakresie znajduje przepis art. 99 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem ocena prawna wyrażona w orzeczeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego, wydanym przed dniem 1 stycznia 2004 r., wiąże w sprawie wojewódzki sąd administracyjny oraz organ, którego działanie lub bezczynność były przedmiotem zaskarżenia. Dokonując wykładni tego przepisu należy mieć na uwadze, że ocena prawna wyrażona w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego stanowi element stanu prawnego sprawy, gdyż zawiera wypowiedź w zakresie zgodności skontrolowanego aktu z prawem. Nie wyklucza to jednak uwzględnienia przez organy administracji publicznej innych zdarzeń wpływających na stan prawny, szczególnie w sytuacji, gdy okoliczności te nie były znane składowi orzekającemu w sprawie (por. wyrok NSA z dnia 10 listopada 2006 r., sygn. akt II OSK 1317/05). Ponadto związanie oceną prawną, o jakim mowa w omawianym przepisie, ma swoje granice. Przepis ten nie może znaleźć zastosowania w przypadku zmiany stanu prawnego, co powodować będzie konieczność dokonania przez organ administracyjny nowych, samodzielnych ocen prawnych określonego stanu faktycznego. Podobnie zmiany w stanie faktycznym sprawy mogą powodować nieaktualność i co za tym idzie ustanie mocy wiążącej

uzasadnienia orzeczenia sądu administracyjnego (por. wyrok NSA z dnia 6 września 2005 r., sygn. akt OSK 1944/04).

5. Zagospodarowanie przestrzenne.

Sąd wydając wyrok w dniu 6 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. akt II SA/GI 1418/14 wskazał, że analiza postanowień art. 101 ust. 1 u.s.g. prowadzi do wniosku, iż skuteczne złożenie skargi wymaga spełnienia dwu zasadniczych przesłanek: po pierwsze – skarżący muszą wykazać naruszenie interesu prawnego uchwałą; po drugie – uchwała powinna pozostawać "w zakresie władzy publicznej". Niespełnienie tych przesłanek (jednej bądź obu) wyklucza możliwość merytorycznego rozpatrzenia sprawy przez sąd administracyjny. Co do drugiej przesłanki, to nie ma żadnych wątpliwości, iż uchwała rady gminy w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest podejmowana w zakresie wykonywania władzy publicznej przez ten organ. Potwierdza to przepis art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm., dalej: u.p.z.p.), zgodnie z którym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego. Także i pierwsza przesłanka została spełniona, aczkolwiek w ocenie składu orzekającego, MPZP narusza interesy prawne wszystkich skarżących w przedmiotowej sprawie z następujących względów.

Istotą interesu prawnego jest związek z konkretną normą prawa materialnego, którą można wskazać jako jego podstawę i z której można wywodzić swoje uprawnienia. W judykaturze podkreśla się aktualność interesu prawnego, istniejącego obiektywnie w dniu wejścia w życie zaskarżonego aktu, bądź najpóźniej w chwili złożenia skargi. Interes prawny powinien być indywidualny, własny i skonkretyzowany, wynikający z określonego przepisu prawa materialnego oraz odnosić się wprost do podmiotu kwestionującego zaskarżony akt. Interes prawny, którego istnienie umożliwia przyznanie legitymacji skargowej na podstawie art. 101 ust. 1 u.s.g., powinien bezpośrednio dotyczyć sfery prawnej podmiotu wnoszącego skargę. Oznacza to, że stronie skarżącej powinno przysługiwać konkretne prawo podmiotowe o charakterze prywatnoprawnym, bądź publicznoprawnym, wynikające z przepisów prawa materialnego, które najpóźniej w dniu wniesienia skargi zostało naruszone zaskarżonym aktem. Jak jednolicie przyjmuje się w judykaturze skarżący wnosząc skargę musi wykazać, że zaskarżona uchwała naruszając prawo jednocześnie negatywnie wpływa na jego sytuację prawną, np. pozbawia go pewnych uprawnień, czy też uniemożliwia ich realizację. W ocenie Sądu przyjąć trzeba, iż

MPZP wskazany wyżej narusza interesy prawne wszystkich skarżących (Skarżący I, Skarżący II, i Skarżący III) z tej racji, że ogranicza ich uprawnienia właścicielskie. Wszyscy z nich są właścicielami działek położonych na obszarze objętym MPZP, którego postanowienia powodują, iż nie mogą oni realizować swoich praw do ich zabudowy, wynikających z prawa własności. Stosownie do art. 140 k.c., w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą. Treścią prawa własności są to uprawnienie do korzystania z rzeczy oraz uprawnienie do rozporządzania rzeczą, przy czym na korzystanie z rzeczy składa się m.in. uprawnienie do posiadania rzeczy oraz do używania rzeczy, w tym, jeśli jest to nieruchomości gruntowa, wykorzystanie jej dla celów budowlanych. Przyjęty MPZP, i to stanowi istotę skarg, nie daje możliwości zabudowy działek stanowiących własność skarżących.

Dalej Sąd podał, że naruszenie interesu prawnego nie oznacza zasadności skargi na uchwałę dotyczącą planu zagospodarowania przestrzennego. Naruszenie interesu prawnego może, bowiem nastąpić w granicach przysługującego gminie władztwa planistycznego (art. 4 ust. 1 u.p.z.p.), w ramach którego rada gminy ustala w miejscowym planie przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu i jest to wtedy zgodne z prawem. Wykazanie, że przewidziane w planie rozwiązania naruszają interes prawny skarżącego nie jest więc wystarczającą przesłanką do uwzględnienia skargi, gdyż uwzględnienie jej wymaga ponadto wykazania, że zaskarżona uchwała została podjęta z naruszeniem prawa. Nie można, w świetle powołanych postanowień ustawy, kwestionować prawa rady gminy do wprowadzania na jej obszarze określonych ograniczeń w wykonywaniu prawa własności poprzez ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu.

6. Gospodarka mieniem.

W sprawie o sygn. akt II SA/GI 765/16 przedmiotem kontroli Sądu było zarządzenie Prezydent Miasta R. Ś. w sprawie zakazu organizowania objazdowych przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt. Wyrokiem z dnia 17 listopada 2016 r. stwierdzając nieważność zaskarżonego zarządzenia Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził, że przedmiotowe zarządzenie, wbrew stanowisku Prezydenta, zawęża granice wolności gospodarczej przysługującej przedsiębiorcom prowadzącym działalność polegającą na organizowaniu objazdowych przedstawień

cyrkowych z udziałem zwierząt ze względu na, skierowany do kierowników jednostek organizacyjnych Gminy, zakaz zawierania z nimi (tj. przedsiębiorcami) umów, których przedmiotem jest udostępnianie nieruchomości należących do Miasta R. Ś. w celu organizowania i przeprowadzania tego rodzaju imprez stanowiących przedmiot ich działalności. Dodatkowo jeszcze, co także zawęża granice ich wolności gospodarczej, na mocy tego aktu wprowadza się zakaz dystrybucji biletów w Urzędzie Miasta oraz w innych jednostkach organizacyjnych Miasta, a także ich promocji z wykorzystaniem majątku Miasta. Wobec tego zarządzenie, ingerując w sferę przyznanej wolności (publicznego prawa podmiotowego), w sposób bezpośredni ma wpływ na sytuację prawną skarżących, co uzasadnia ich interes prawy. Natomiast powodując ograniczenie ich wolności gospodarczej interes ten narusza.

Nadto podano, że Prezydent w podstawie prawnej zaskarżonego zarządzenia, także w odpowiedzi na wezwanie jak i odpowiedzi na skargę wskazuje na przepisy art. 30 ust. 2 pkt. 3 i art. 33 ust. 5 u.s.g. oraz art. 25 ust. 1 u.s.g. (ustawa o samorządzie gminnym), a więc normy regulujące zasady gospodarowania mieniem komunalnym oraz z zakresu zwierzchnictwa służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Normy te, ale tylko w układzie wewnętrznym, upoważniają Prezydenta do podejmowania określonych działań mieszczących się w zakresie gospodarowania nieruchomościami i w zakresie jego uprawnień zwierzchnich, ale z całą pewnością nie kształtują upoważnienia do regulowania sytuacji prawnej podmiotów pozostających poza strukturą organizacyjną gminy. Zarządzenie wkracza w publiczne prawo podmiotowe skarżących, wobec czego ma określone skutki zewnętrzne, a takie mógłby wywierać jedynie akt prawa miejscowego, decyzja administracyjna bądź inna władcza forma działania organów administracji. Natomiast wskazane podstawy prawne nie dają możliwości ani podejmowania działań władczych, ani też regulowania sytuacji prawnej podmiotów zewnętrznych. Zauważono także, iż zarządzenie podjęte na podstawie wskazanych przepisów narusza zasadę zgodności działań administracji publicznej z celami ustawowymi. Celem jego podjęcia nie jest przecież kwestia gospodarowania nieruchomościami, ale ochrona zwierząt. Jest to pewnego rodzaju obejście prawa, skoro ustawodawca nie wyposażył organu monokratycznego gminy w odpowiednie kompetencje służące ochronie zwierząt w takiej sytuacji, natomiast organ ten wykorzystuje inne swoje uprawnienia, temu nie służące.

Podobne stanowisko Sąd zajął w sprawach o sygn. akt II SA/GI 828/16 oraz II SA/GI 802/16.

7. Rolnictwo i leśnictwo.

W sprawie oznaczonej sygn. akt II SA/GI 740/15 przedmiotem kontroli Sądu była uchwała nr 62/V/2015 Rady Miejskiej w L. z dnia 26 lutego 2015 r., w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy L. w 2015 roku. W wyroku z dnia 8 stycznia 2016 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach stwierdził w całości nieważność wskazanej uchwały. W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia podał, że zgodnie z wyrokiem NSA z 13 marca 2013 r., II OSK 37/13, okoliczność, że określony program (akt planowania) uchwalany przez radę gminy zawiera postanowienia jednostkowe i konkretne, sama przez się nie pozbawia takiego aktu charakteru aktu prawa miejscowego. Dalej podano, że skarga w tejże sprawie została wniesiona w trybie art. 101 ust. 1 u.s.g. (ustawa o samorządzie gminnym) zgodnie z którym każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może – po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia – zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego. Z cytowanego przepisu wynika, iż autor skargi musi wskazać istnienie związku pomiędzy kwestionowaną uchwałą, a jego indywidualną sytuacją prawną i wykazać, że uchwała wpływa na jego sferę materialnoprawną. Ocena interesu prawnego w przypadku organizacji społecznych musi być jednak powiązana z badaniem ich ustawowych oraz statutowych zadań i kompetencji, tym bardziej w przypadku, gdy chodzi o ochronę zwierząt, które same swojego interesu prawnego i uprawnień bronić nie mogą (por. wyrok NSA z 12 czerwca 2007 r., sygn. akt II OSK 339/07).

Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że skarżąca Fundacja jest organizacją, której statutowym zadaniem jest m. in. ochrona zwierząt, ochrona środowiska i ochrona dziedzictwa narodowego, co potwierdza § 7 statutu Fundacji. Nadto w § 7 statutu wskazano, że celem Fundacji jest m. in. przeciwdziałanie wszystkim formom stosowania okrucieństwa wobec zwierząt, działania na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, objęcia ich ochroną, otoczenia opieką oraz kształtowanie w społeczeństwie postaw proekologicznych i upowszechnienie w społeczeństwie znajomości przepisów dotyczących ochrony zwierząt. W § 8 statutu Fundacji wskazano sposoby realizacji wyżej wymienionych celów, wśród nich m. in. czynne uczestnictwo w postępowaniach sądowych w sprawach naruszenia przepisów ustawy o ochronie zwierząt, podejmowanie działań mających na celu zapobieganie oraz zwalczanie bezdomności zwierząt, przede wszystkim poprzez opiniowanie uchwał dotyczących bezdomnych zwierząt i realizacji przez gminy zadań własnych w

zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz ich wyłapywania, a także podejmowanie stosownych kroków prawnych w przypadku naruszenia przez gminy obowiązków związanych z zapewnieniem bezdomnym zwierzętom opieki i ich wyłapywania. Szczególna rola organizacji społecznych, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, wynika już z samych przepisów u.o.z. (ustawa o ochronie zwierząt), której przepisy, np. art. 11 ust. 4 i art. 40, przyznają szczególne uprawnienia takim organizacjom. Z tego też względu Fundacja, w ocenie Sądu, miała prawo do kwestionowania uchwały w drodze skargi do sądu administracyjnego, tym bardziej, że nie brała udziału w opiniowaniu prowadzonym w trybie art. 11a ust. 7 pkt 2 u.o.z.

W dalszej kolejności podano, że zgodnie z art. 11 ust. 1 u.o.z. zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Z kolei w świetle art. 11a ust. 1 u.o.z. rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Organ podejmując uchwałę w przedmiocie Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności zwierząt nie może pominąć żadnego z elementów wskazanych w art. 11a ust. 2 i ust. 5 u.o.z. Jest on zobowiązany do wyczerpania zakresu upoważnienia ustawowego przez uregulowanie wszystkich kwestii uznanych przez ustawodawcę za istotne, a uregulowanie to musi być dokonane w sposób kompleksowy, a zarazem precyzyjnie i konkretnie. Niewypełnienie tego obowiązku musi skutkować stwierdzeniem istotnego naruszenia prawa, powodującego nienależyłą ochronę zwierząt, a w konsekwencji prowadzić do uznania nieważności całości uchwały. Ta bowiem musi zawierać wszystkie elementy wskazane w ustawie.

IV. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU III.

1. Podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy.

W wyrokach z dnia 22 marca 2016 r. w sprawach oznaczonych sygn. akt III SA/GI 1567/15 i 1568/15 Sąd zawarł następującą tezę: „Art. 31 b ust. 2 pkt 1 u.p.a. należy interpretować w ten sposób, że zwolnieniem od podatku akcyzowego przewidzianym w tym przepisie objęte są nie tylko wyroby gazowe wykorzystywane wprost i bezpośrednio w urządzeniach gazowych zainstalowanych w poszczególnych gospodarstwach domowych, ale także wyroby gazowe służące finalnie zaopatrzeniu tych gospodarstw w ciepło lub ciepłą wodę przez pośrednika, którego przedmiotem działalności jest zarządzanie budynkami bez względu na formę prawną, w jakiej funkcjonuje (wspólnota mieszkaniowa, spółdzielnia mieszkaniowa, TBS), a dochody uzyskiwane z tej działalności przeznaczone są na realizację celów statutowych, związanych z utrzymaniem lub powiększeniem zasobów lokali mieszkalnych.

W wyroku z dnia 18 października 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt III SA/GI 186/16 Sąd zajął następujące stanowisko:

Na mocy art. 86 ust. 2a ustawy VAT, w przypadku nabycia towarów i usług wykorzystywanych zarówno do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza, z wyjątkiem celów osobistych, do których ma zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2, oraz celów, o których mowa w art. 8 ust. 5 - w przypadku, o którym mowa w tym przepisie, gdy przypisanie tych towarów i usług w całości do działalności gospodarczej podatnika nie jest możliwe, kwotę podatku naliczonego, o której mowa w ust. 2, oblicza się zgodnie ze sposobem określenia zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej, zwanym dalej "sposobem określenia proporcji". Sposób określenia proporcji powinien najbardziej odpowiadać specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez niego nabyć.

W przedmiotowej sprawie rozważenia wymagało, czy Skarżąca wypełnia przesłanki wskazane w przywołanym art. 86 ust. 2a ustawy VAT, a w szczególności czy oprócz nabywania towarów i usług do celów działalności gospodarczej, także dokonuje takiego nabycia na "cele inne niż działalność gospodarcza".

Skarżąca wykonując czynności nałożone na nią ustawą o radiofonii i telewizji - realizując misję - nie prowadzi w tym zakresie działalności gospodarczej – albowiem

nie dokonuje odpłatnego świadczenia usług, a tym samym nie działa w charakterze podatnika podatku VAT w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy VAT. W konsekwencji wykonywanie przez Skarżącą czynności związanych z misją publiczną radia należy traktować jako pozostającą poza zakresem obowiązywania przepisów tej ustawy i niepodlegającą opodatkowaniu.

W konsekwencji skoro z przedstawionego we wniosku o interpretację stanu faktycznego sprawy (zdarzenia przyszłego) wynika, że strona skarżąca oprócz realizacji misji nałożonej ustawą tj. w zakresie czynności niewykonywanych w ramach działalności gospodarczej, wykonuje również działalność gospodarczą zwolnioną od podatku VAT, działalność opodatkowaną podatkiem VAT ze stawką 23% oraz działalność polegającą na odpłatnym świadczeniu usług niepodlegającą opodatkowaniu z tego względu, że miejsce świadczenia tych usług znajduje się poza terytorium kraju (np. usługi świadczone dla podmiotów zagranicznych) i w związku z powyższymi działalnościami dokonuje nabycia towarów i usług, które wykorzystuje do tych działalności i jednocześnie których to nabytych towarów i usług nie jest w stanie przyporządkować do poszczególnych rodzajów wykonywanych czynności, to w tej sytuacji, jak słusznie stwierdził organ, do strony skarżącej, od 1 stycznia 2016 r. zastosowanie będzie miał art. 86 ust. 2a ustawy VAT.

W dniu 18 listopada 2016 r. Sąd wydając wyrok w sprawie o sygn. akt III SA/GI 804/16 wskazał, że istota sporu między stronami sprowadza się do odpowiedzi na pytanie: co składa się na elementy konstrukcyjne podstawy opodatkowania piwa smakowego podatkiem akcyzowym, a w szczególności, czy stanowi je zawartość ekstraktu rzeczywistego w gotowym wyrobie mieszcząca w sobie substancje słodzące dodane po zakończeniu fermentacji.

Zdaniem Sądu, skoro istnieją zróżnicowane technologie produkcji piwa, pozwalające na kształtowanie określonych parametrów w zależności od technologii produkcji (np. HGB a metoda tradycyjna), to słusznie wskazał ustawodawca podatkowy, że podstawa opodatkowania powinna być odnoszona do gotowego wyrobu. Modyfikacja technologii warzenia piwa nie powinna bowiem wpływać w konkretnym przypadku na zmianę podstawy opodatkowania.

Podsumowując i odnosząc się do postawionego na wstępie pytania: skoro przy ustalaniu podstawy opodatkowania piwa za 1 stopień Plato uważa się ułamek masowy o wartości 1 % m/m ekstraktu brzożki podstawowej, obliczony na podstawie zawartości alkoholu oraz zawartości ekstraktu rzeczywistego w gotowym wyrobie, a

zawartość ekstraktu brzezki podstawowej to ułamek masowy ekstraktu brzezki piwnej, wyrażony w procentach m/m, obliczony na podstawie zawartości alkoholu oraz ekstraktu rzeczywistego w gotowym wyrobie, zaś zawartość ekstraktu rzeczywistego to ułamek masowy ekstraktu również w gotowym wyrobie, bez względu na fazę produkcji, w której ten ekstrakt został wprowadzony do piwa, wyrażony w procentach m/m, obliczony na podstawie zawartości alkoholu oraz ekstraktu w gotowym wyrobie - to za wyrób gotowy należy przyjąć wyrób akcyzowy - piwo smakowe już dosłodzone, połączone z odpowiednim ekstraktem, przygotowane do wprowadzenia do obrotu handlowego, które należy traktować jako przedmiot opodatkowania.

W sprawie oznaczonej sygn. akt III SA/GI 492/16 Sąd wskazał, że powstały między stronami spór koncentruje się wokół oceny zaistniałego w sprawie stanu faktycznego na tle treści art. 78 § 3 pkt 3 lit. "b" Ordynacji podatkowej), który to stanowi iż oprocentowanie nadpłaty przysługuje w przypadkach przewidzianych w art. 77 § 1 pkt 2 i pkt 6 – od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty wraz ze skorygowanym zeznaniem (deklaracją): jeżeli decyzja stwierdzająca nadpłatę nie została wydana w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty, chyba że do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczynił się podatnik, płatnik lub inkasent.

W ocenie Sądu w realiach stanu faktycznego nie można dopatrzeć się w opisanym działaniu podatnika takiego zachowania które uzasadniałoby postępowanie organu skutkujące nie dotrzymaniem terminu 2 m-cy (od dnia 14.03.2014r.) do wydania decyzji w przedmiocie nadpłaty, a co nastąpiło w dniu 30.06.2014r. Wprost przeciwnie strona stosując się do wezwań organu zadośćuczyniła jego żądaniom uzupełniając istniejące braki formalne wniosku. Sąd nie podziela poglądu organu jakoby początkowy bieg 2- miesięcznego terminu do wydania decyzji w zakresie stwierdzenia nadpłaty następował z dniem złożenia w organie nie tylko formalnie poprawnego wniosku ale i kompletnego co do dokumentów mających potwierdzać zasadność wniosku w przedmiocie stwierdzenia nadpłaty. Obowiązujące regulacje prawne w tym art. 75 § 2 pkt 1 lit. a, 75 § 3 op wymagają by wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty złożyć skorygowaną deklarację, uzasadnienie przyczyn korekty, nie wymagają zaś by do takiego wniosku koniecznym było dołączenie dokumentów mogących materialnie potwierdzić zasadność wniosku. W sytuacji gdy zgodnie z art. 165 § 1 op postępowanie podatkowe wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu i datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia

żądania organowi podatkowemu, z zastrzeżeniem art. 165a, który to przepis nie miał w sprawie zastosowania przyjąć należało, iż z dniem wpływu do organu uzupełnionego wniosku o stwierdzenie nadpłaty w podatku akcyzowym za okres od kwietnia do grudnia 2009r. nastąpiło wszczęcie postępowania w tym zakresie. Zatem wydanie decyzji przez organ I instancji w dniu 30.06.2014r. było wydaniem decyzji z naruszeniem terminu z art. 78 §3 pkt 3 lit. b op, a do opóźnienia w jej wydaniu nie doszło na skutek działania, zaniechania działania po stronie podatnika.

Z kolei w sprawie o sygn. akt III SA/GI 362/16 w dniu 28 października 2016 r. Sąd uznał, że skarga zasługuje na uwzględnienie. Wskazano, że przedmiotem sporu w sprawie tej jest kwestia zasadności dokonania przez organ podatkowy odmiennego od strony zastosowania wysokości stawki podatkowej – tj. podstawowej 23%, a nie jak stosowała to strona w oparciu o poz. 86 załącznika nr 3 do ustawy o VAT - preferencyjną 8% dla sprzedawanych odczynników i w konsekwencji odmienne wyliczenie wysokości zobowiązania w podatku od towarów i usług.

Sąd stwierdził, że wysokość zastosowania danej stawki nie jest zależna od przeznaczenia produktu czy jego wykorzystania przez nabywcę, ale od jego cech, właściwości, istoty towaru jaką nadał mu producent. Powyższe twierdzenie potwierdza konstrukcja załącznika nr 3 i zapis poz. 86 zał. nr 3 do ustawy o VAT – kolumna trzecia ma określenie: "Nazwa towaru lub usługi (grupy towarów lub usług), a poz. 86 w drugiej części, że dotyczy gdzie indziej niesklasyfikowanych, złożonych odczynników diagnostycznych i laboratoryjnych - wyłącznie diagnostycznych, medycznych. Z zestawienia więc tejże normy z jej umiejscowieniem i opisem tabeli jednoznacznie wynika, że ustawodawca miał na myśli właściwości, istotę danego towaru, czyli parametry nadane przez jego wytwórcę, producenta, a nie jego przeznaczenie, wykorzystanie przez nabywcę.

Koniecznym jest – zdaniem składu orzekającego – zbadanie przez organ preferencji, głównych właściwości nadanych przez producenta danemu odczynnikowi i w następstwie jego priorytetowe przeznaczenie w fazie jego produkcji; ustalenie trybu i okoliczności jego sprzedaży skarżącej Spółce – w jaki sposób został zaklasyfikowany i z jaką stawkę zastosował kontrahent Strony – producent spornych odczynników. Główne bowiem, podstawowe właściwości towaru winny determinować jego zaliczenie do poz. 86, gdyż wykorzystanie danych odczynników przez nabywcę w żaden sposób nie niweluje jego pierwotnej klasyfikacji i nie może skutkować odmową zastosowania preferencyjnej stawki.

W kolejnym wyroku z dnia 7 września 2016 r. sygn. akt III SA/GI 197/16 skład orzekający uznał, że prawidłowe jest ustalenie, że sporna faktura za roboty budowlane, której termin płatności upłynął 27 maja 2013 r. nie została zapłacona ani w tym terminie ani w terminie 150 od dnia upływu terminu jej płatności, który przypadał na 24 października 2013 r. Wprawdzie skarżąca w dniu 10 października 2013 r. wystąpiła z żądaniem obniżenia wynagrodzenia z tytułu rękojmi ale była to jednostronna i nieskuteczna kompensata z uwagi na bezzwłoczne wystąpienie wierzyciela tj. Spółki G. z pozwem o zapłatę do Sadu Okręgowego w Cz., który wydał nakaz zapłaty. Wobec sprzeciwu skarżącej sprawa trafiła do trybu zwykłego, a postępowanie sądowe zostało umorzone 4 listopada 2015 r. z uwagi na zakończenie sporu ugodą, na mocy której Spółka zobowiązała się do zapłaty na rzecz wykonawcy do dnia 19 listopada 2015 r. i w tym dniu faktycznie zapłaciła sporną należność. A zatem to skarżąca długotrwale nie wywiązywała się z płatności wobec Spółki G. Skorzystała natomiast z dobrodziejstwa obniżenia podatku należnego o podatek naliczony wynikający ze spornej faktury. Obowiązkiem skarżącej było dokonanie korekty odliczonej kwoty podatku wynikającej ze spornej faktury w trybie przewidzianym w art. 89 b ust. 1 ustawy o VAT. Z kolei, obowiązkiem organu podatkowego, który stwierdził naruszenie przez podatnika regulacji określonej w art. 89 b ust. 1 ww. ustawy było ustalenie dodatkowego zobowiązania podatkowego w wysokości 30% kwoty podatku wynikającego z nieuregulowanych faktur, który nie został skorygowany zgodnie z ust. 1. Dodatkowe zobowiązanie podatkowe, o którym stanowi art. 89 b ust. 6 ma charakter sankcji (kary, środka dyscyplinującego) przewidzianej dla dłużnika całkowicie niezależnej od podnoszonych w skardze okoliczności związanych z prawem wierzyciela do korekty podatku należnego (art. 89 a ust. 1 ustawy o VAT). Organ podatkowy wbrew zarzutom skargi poczynił prawidłowe ustalenia, wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy. Bezzasadny jest - w opinii Sądu - zarzut potrącenia wierzytelności G. wynikającej ze spornej faktury z wierzytelnością S. z tytułu rękojmi za wady. Wobec zakwestionowania jednostronnej kompensaty przez G. nie doszła ona do skutku. Korekta deklaracji za październik 2013 r. złożona przez Spółkę w dniu 11 sierpnia 2014 r. w następstwie kontroli podatkowej nie mogła mieć wpływu na decyzję organu opartą na przepisie art. 89 b ust. 6 ustawy o VAT, który nie może być interpretowany w sposób rozszerzający. Zaniechanie obowiązku określonego w art. 89 b ust. 1 ustawy o VAT przez podatnika, wywołało zatem działanie organu mające charakter obligatoryjny i bezwarunkowy.

2. Działalność gospodarcza.

W uzasadnieniu orzeczenia z dnia 18 października 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt III SA/GI 606/16 wskazano, że spór dotyczy zagadnień procesowych, tj. zasadności odmowy sprostowania zezwolenia w sprawie zainicjowanej wnioskiem strony o "zmianę błędnie wpisanych działek" w trybie art. 113 § 1 Kpa. Z treści uzasadnienia wynika, że organ nie rozpoznawał sprawy zmiany działek, na których prowadzona jest uprawa merytorycznie, gdyż uznał, że procedowanie w trybie art. 113 § 1 Kpa nie może prowadzić do zmiany merytorycznej treści decyzji o zezwoleniu na uprawę konopi, zaś jedyny błąd pisarski w decyzji organu o zezwoleniu na uprawę konopi, a dotyczący numeru działki 533/191, która została wykazana jako działka 533/19 został skorygowany.

Za zasadne uznał Sąd zarzuty naruszenia art. 113 § 1 Kpa poprzez jego zastosowanie z pominięciem art. 155 Kpa, które stanowiły konsekwencję naruszenia art. 8 i 9 Kpa. Sąd zauważył, że sprawa zainicjowana została przez samą stronę po uzyskaniu przez nią informacji o tym, że w istocie prowadzi uprawę częściowo na innych działkach, niż będące przedmiotem jej wniosku a następnie zezwolenia organu, co ujawniło się dopiero po sporządzeniu przez ARiMR ortofotomapy, a więc po wdrożeniu specjalnych procedur niemożliwych do wykorzystania przez stronę nawet najlepiej dbającą o prowadzenie swoich interesów z poszanowaniem prawa. Natomiast okoliczność, gdzie uprawa faktycznie jest prowadzona była znana organowi, który jednak nie wskazał stronie, że nie pokrywa się ona z obszarem wnioskowanym i objętym zezwoleniem. Nadto w toku postępowania strona składała pisma wyjaśniające, odpowiadała na pisma organu i uczestniczyła w wizji w terenie. Zawiadomiona o możliwości zapoznania się z aktami sprawy również stawiała się w Urzędzie Miejskim, ale nawet wówczas nie otrzymała wyjaśnienia o treści przepisów Kpa i konsekwencji zastosowania trybu wskazanego w każdym z nich. Wynika z tego, że wyrażała wolę współdziałania z organem i ze swej strony przyczyniała się do wyjaśnienia sprawy, co organ zlekceważył. Organ ograniczył się zaś do skierowania do strony zapytania czy sprawa winna być załatwiona w oparciu o art. 113 Kpa czy też art. 155 Kpa nie wyjaśniając różnicy między powołanymi przepisami i konsekwencji ich zastosowania. Nadto występując z takim pytaniem w sytuacji, gdy organ miał świadomość, że art. 113 § 1 Kpa nie służy do korekty materialnej treści rozstrzygnięcia organ w istocie założył, że istnieje możliwość, że strona wystąpiła z wnioskiem a następnie brała czynny udział w postępowaniu tylko w tym celu, aby końcowo dążyć do wydania decyzji odmownej, bez nawet hipotetycznej możliwości osiągnięcia żądanego przez stronę celu, co jest założeniem absurdalnym i

nieracjonalnym. Natomiast założeniem zgodnym ze zdrowym rozsądkiem jest, że skoro strona zainicjowała postępowanie, to jej wolą jest wdrożenie takiej procedury, która – przynajmniej w założeniu - będzie mogła doprowadzić do oczekiwanego przez stronę skutku. Zauważono także, że strona jest rolnikiem i z akt sprawy nie wynika, aby posiadała wykształcenie prawnicze. Dlatego szczególnie ważne jest, aby postępowanie organu spełniało warunki określone w zasadach ogólnych postępowania, w tym w art. 8 i 9 Kpa, aby strona nie poniosła szkody z powodu nieznaomości prawa. Jest to też zgodne z zasadą ekonomii postępowania. Po co bowiem angażować osobowe i rzeczowe zasoby organu i prowadzić postępowanie, o którym wiadomo, że nie doprowadzi do żadnego materialnego rezultatu, zaś niezalutwana sprawa i tak będzie nadal będzie wymagała rozpatrzenia przy powtórnym zaangażowaniu środków organu i jego pracowników.

V. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA WYDZIAŁU IV.

1. Pomoc społeczna.

W wyroku z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie o sygn. akt IV SA/GI 782/15 Sąd stwierdził (TEZA): „Jako równoważne z wymienionym w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127 poz. 721 ze zm.), orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy - uznać należy ustalenie prawomocnym wyrokiem sądu, wydanym w wyniku rozpoznania środka zaskarżenia od decyzji ZUS, że osoba jest całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.)”.

W uzasadnieniu wskazano, że w niniejszej sprawie, jako spełnione uznać należało warunki zastosowania art. 5 pkt 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, według których przedmiotowe orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Natomiast orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności jest jednym z warunków zastosowania art. 16 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, stanowiącego podstawę przyznania zasiłku pielęgnacyjnego.

Drugim kryterium przyznania tego świadczenia jest ustalenie, że niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. W tym zakresie podkreślenia wymagało, że cytowany wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, stwierdzający całkowitą niezdolność skarżącego do pracy, został wydany w dniu 9 listopada 2007 r. Z porównania tej daty z datą urodzenia skarżącego (17 luty 1987 r.), wynika zatem, że wyrok został wydany przed ukończeniem przez niego 21 roku życia, a stwierdzone tym wyrokiem okoliczności zaistniały przecież przed datą wyroku.

W wyroku z dnia 24 maja 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt IV SA/GI 1193/15 Sąd podał, że przymiot strony w rozumieniu art. 28 k.p.a. nie zależy od jakiegokolwiek zainteresowania wynikiem sprawy, a jedynie od interesu prawnego, który należy rozumieć jako interes wynikający z normy prawa materialnego, przy czym aby interes ten stanowił podstawę zakwalifikowania określonego podmiotu jako

strony postępowania musi pozostawać w bezpośrednim, konkretnym, indywidualnym i aktualnym związku z postępowaniem w określonej sprawie administracyjnej. Stwierdzenie istnienia takiego interesu wymaga zaistnienia związku o charakterze materialnoprawnym między obowiązującą normą prawa a sytuacją prawną konkretnego podmiotu prawa, polegającą na tym, że akt stosowania tej normy może mieć wpływ na sytuację prawną podmiotu w zakresie jego pozycji materialnoprawnej.

Od interesu prawnego dającego prawa strony należy odróżnić interes faktyczny, który nie jest chroniony przez obowiązujące normy prawne. W przypadku bowiem interesu faktycznego dany podmiot jest bezpośrednio zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy administracyjnej, ale nie może tego zainteresowania poprzeć przepisami prawa, mającymi stanowić podstawę skutecznego żądania stosownych czynności organu. Interes faktyczny w postępowaniu administracyjnym może mieć więc każdy, kto ze względu na swoją rzeczywistą sytuację lub subiektywne przekonanie, jest zainteresowany rozstrzygnięciem danej sprawy administracyjnej. Z pojęcia strony postępowania administracyjnego zostały jednak wykluczone podmioty, które mogą wykazać się jedynie posiadaniem interesu faktycznego w takim, a nie innym rozstrzygnięciu.

Interes prawny wynika z przepisów prawa materialnego, które mają zastosowanie w sprawie, stanowią podstawę wydania decyzji, co jeśli idzie o postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji oznacza, że żądający wszczęcia tego postępowania musi wykazać, że z przepisów, na których oparta była decyzja, może on swój interes prawny wywieść (por wyrok NSA z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt I OSK 2229/13, LEX nr 1676017).

Zatem osoba, która składała wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji musi wykazać swój interes prawny w sprawie stwierdzenia jej nieważności. Jak wyżej wywiedziono interes prawny w postępowaniu administracyjnym oznacza ustalenie powszechnie obowiązującego przepisu prawa materialnego, na którym oparta jest ta decyzja - na podstawie którego formułuje się uprawnienia i obowiązki określonego podmiotu. Tylko taki przepis prawa, stwarza dla określonego podmiotu legitymację procesową w postępowaniu administracyjnym.

Wyrokiem z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt IV SA/GI 668/15 Sąd uchylając zaskarżoną decyzję uznał, że mimo formalnej poprawności tej decyzji narusza ona prawo w stopniu istotnym ze względu na pozbawienie, w istocie rzeczy, możliwości dochodzenia przez skarżącego publicznego prawa podmiotowego

do specjalnego zasiłku opiekuńczego na kolejne okresy zasiłkowe tj. od 1 listopada 2014 r. do 31 października 2015 r. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przebieg dotychczasowego postępowania w sprawie przyznania tego świadczenia, w ramach którego na żadnym jego etapie skarżący nie uzyskał informacji (pouczenia) o tym, że świadczenie to ma charakter okresowy i zamierzając uzyskać do niego prawo na kolejny okres zasiłkowy powinien złożyć stosowny (kolejny) wniosek. Wiedzę o tym, że przedmiotem prowadzonego postępowania jest tylko zasiłek na okres od 1 grudnia 2013 r. do 31 października 2014r., mógł nabyć dopiero od daty doręczenia decyzji Kolegium z dnia 8 maja 2015r., a więc już po upływie terminu do złożenia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia na kolejny okres zasiłkowy, który rozpoczynał się od 1 listopada 2014 r., a więc ok. 6 miesięcy wcześniej. Wcześniejsze decyzje zapadłe w tej sprawie informacji takiej nie zawierają, co więcej, z akt postępowania nie wynika, aby organ udzielił jej wnioskodawcy przy innej okazji. Przyjdzie ponadto przy tym zauważyć, że w uzasadnieniu decyzji Kolegium w żaden sposób nie wyjaśniło dlaczego zasiłek przyznany został na okres od 1 grudnia 2013 r. do 31 października 2014 r. Dopiero w odpowiedzi na skargę in fine Kolegium informuje skarżącego o konieczności złożenia kolejnego wniosku na nowy okres zasiłkowy. Informacja ta, co gorsze, wprowadza w błąd zainteresowanego, bowiem termin do złożenia wniosku dawno już minął (zakładając, że miałby to być kontynuacja świadczenia), a przywrócenie tego terminu nie jest możliwe (ma on charakter materialnoprawny). Zdaniem składu orzekającego, w tej sytuacji wniosek skarżącego z dnia 12 grudnia 2013 r. o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawną matką należało potraktować jako wniosek o przyznanie prawa do tego świadczenia nie tylko za wskazany w decyzji Kolegium okres zasiłkowy, ale także za kolejny okres zasiłkowy od 1 listopada 2014r. do 31 października 2015 r., a także za następujący po nim okres zasiłkowy od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r. Ten ostatni jest o tyle uzasadniony, że sprawa wraca do ponownego rozpoznania przez Kolegium i ewentualne załatwienie tej sprawy do dwu pierwszych okresów zasiłkowych pozbawiałoby skarżącego możliwości dochodzenia prawa do świadczenia okres kolejny. Wobec powyższego, gwarancją zachowania przez skarżącego publicznego prawa podmiotowego do specjalnego zasiłku opiekuńczego jest przyjęcie stanowiska, iż przedmiotem wniosku z dnia 12 grudnia 2013 r. było to świadczenie, nie odnoszone tylko do pierwszego okres zasiłkowego, ale także do okresów po nim następujących.

2. Edukacja.

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie o sygn. akt IV SA/GI 415/15 Sąd wskazał, że podziela pogląd judykatury co do tego, że odmowa zwrotu kosztów transportu dziecka do właściwej szkoły lub ośrodka stanowi czynność prawno - techniczną, na którą służy stronie skarga do sądu administracyjnego na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U, z 2012r. poz. 270 ze zm.). – dalej "P.p.s.a." Pogląd taki wyrażono na przykład w wyroku NSA z dnia 18 listopada 2014r. sygn. akt I OSK 2871/14, z dnia 29 kwietnia 2015r. sygn. akt IV SA/GI 1096/13, czy w wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 5 czerwca 2008r. sygn. akt II SA/Bd (publ. CBOSA).

Sąd nadto stwierdził odnosząc się do meritum sprawy, że nie można odmówić racji skarżącym, iż to do nich, jako rodziców niepełnosprawnego ucznia, należeć będzie wybór właściwej szkoły dla swego dziecka, co gwarantuje im art. 70 ust. 1 i 3 Konstytucji, a także do nich należy decyzja czy będą dowozić dziecko do szkoły czy też skorzystają z usługi przygotowanej przez gminę. Stanowi o tym wyraźnie treść art. 17 ust. 3a pkt 3 w zw. z pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Z treści wskazanego przepisu wynika wola ustawodawcy zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu albo zwrotu kosztów dowozu dziecka do szkoły przez rodzica w celu umożliwienia wypełnienia obowiązku szkolnego i nauki. Realizacja tego obowiązku spoczywa na gminie. Z treści wskazanego przepisu wynika jednak również, że w sytuacji gdy wybór szkoły dotyczyć nie będzie placówki szkolnej położonej najbliżej, gmina zwolniona jest z obowiązku zapewnienia przewozu lub zwrotu jego kosztów. W przypadku uczniów niepełnosprawnych pobierających naukę w szkole obowiązek faktycznego dowozu lub zwrotu jego kosztów obejmuje bowiem tylko szkołę położoną w najbliższej odległości, a nie każdą ze szkół wybranych przez rodziców ucznia. Potwierdza taką konstatację analiza art. 17 ust. 3a ustawy dokonana poprzez pryzmat jej nowelizacji jakie miały miejsce na przestrzeni lat 1999 - 2007.

Zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego obowiązek bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu względnie zwrotu kosztów dowozu do szkoły podstawowej ucznia niepełnosprawnego dotyczy:

- odpowiedniej ze względów zdrowotnych najbliższej szkoły;
- w której uczeń taki ma faktyczną możliwość uczęszczania i realizacji obowiązku szkolnego;

- a ciężar dowodu, że taka sytuacja ma miejsce obciąża gminę (por. wyrok tut. Sądu z dnia 13 kwietnia 2015r. sygn. akt IV SA/GI 34/15 publ. CBOSA).

W kontrolowanej sprawie Sąd nie dysponuje wystarczającym materiałem, który pozwalałaby stwierdzić bezspornie, że Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczego w Ż. spełnia wskazane warunki. Organ dokonał co prawda próby ustalenia, czy jest to szkoła odpowiednia ze względów zdrowotnych dla małoletniego K. Zdaniem Sądu są to jednak ustalenia wyłącznie generalne i hipotetyczne nie pozwalające na odpowiedź w konkretnej, ocenianej sprawie. Użyty przez ustawodawcę termin "najbliższa szkoły" odnosi się do takiej szkoły, która przyjmie niepełnosprawnego ucznia i w rzeczywistości pozwoli mu na wypełnienie obowiązku nauki. W tym celu konieczne było po stronie organu dokonanie odpowiednich ustaleń pozwalających na ocenę, czy szkoła, o której ogólne informacje znajdują się w aktach, będzie szkołą właściwą w konkretnym, zdiagnozowanym przez specjalistów przypadku. Konieczne w tym celu będzie zobligowanie rodziców dziecka do nawiązania kontaktu ze wskazaną placówką, a także specjalistami, pod których opieką dziecko przebywa w celu skonsultowania, przy uwzględnieniu medycznej wiedzy specjalistycznej, najistotniejszej w sprawie kwestii spornej. Kwestia tą, niezbędną dla rozstrzygnięcia przedstawionej Sądowi do kontroli sprawy jest, czy sugerowana przez organ szkoła spełniać będzie indywidualne wymagania zdrowotne dziecka, przez co zapewni mu możliwość wypełniania obowiązku szkolnego.

W kolejnym wyroku wydanym w dniu 29 czerwca 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt IV SA/GI 377/16 poruszono kwestię terminu w jakim organ nadzoru może podjąć rozstrzygnięcie nadzorcze i zamieszczono następujące stwierdzenie:

W niniejszej sprawie jest bezsporne, iż uchwała Nr 278/XIII/2015 Rady Miejskiej w S. z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia zasad i kryteriów rekrutacji do publicznych przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz placówek wychowania pozaszkolnego, dla których gmina S. jest organem prowadzącym została doręczona Wojewodzie Śląskiemu w dniu 23 grudnia 2015 r., wobec czego termin na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego upływał w dniu 23 stycznia 2016 r. Wobec powyższego stwierdzenie przez Wojewodę Ś. nieważności uchwały w dniu 27 stycznia 2016 r., nastąpiło z przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (u.s.g.). Nie ulega wątpliwości, że wskazany w art. 91 ust. 1 u.s.g. termin jest terminem materialnym, prekluzyjnym, określa bowiem okres, po upływie którego organ nadzoru nie może

skorzystać z przysługujących mu kompetencji. Termin ten biegnie od dnia doręczenia uchwały wojewodzie. Jeżeli organ nadzoru w terminie 30 dni od doręczenia uchwały nie stwierdzi jej nieważności, może tego dokonać jedynie sąd administracyjny na skutek wniesienia skargi przez ten organ. Oznacza to, że kompetencja wojewody do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego z upływem tego terminu wygasa, co zresztą jednoznacznie wynika z treści art. 93 ust. 1 u.s.g. Tak więc, akt nadzoru stwierdzający nieważność uchwały organu gminy wydany już po tym terminie jest rozstrzygnięciem zapadłym z naruszeniem przepisów o właściwości.

3. Policja.

W wyroku z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt IV SA/GI 68/16 poruszono kwestię dotyczącą zwolnienia policjanta ze służby w przypadku umorzenia postępowania karnego, w przypadku oczywistości popełnienia czynu zabronionego, nadto odwołano się do argumentu, że policjant nie cieszy się nieposzlakowaną opinią. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że sporna w sprawie jest kwestia, czy w opisanych okolicznościach sprawy istniała podstawa do fakultatywnego zwolnienia strony ze służby w policji w związku z oczywistym popełnieniem przestępstwa określonego w art. 226 § 1 k.k. Skarżący nie kwestionował faktu, iż taki czyn został przez niego popełniony. Natomiast eksponował okoliczność, że postępowanie karne zostało umorzone, a w podstawie prawnej orzeczenia wskazano nie tylko art. 59a § 1 k.k., lecz również art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. ("czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa"). W szczególności zaś kwestionował ocenę organu dotyczącą niemożności pozostania przez niego w służbie ze względu na popełnione przestępstwo. Jako wadliwe ocenił również nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W zakresie stanu prawnego sprawy wskazano na regulację zawartą w art. 41 ust. 2 pkt 8 ustawy o Policji zgodnie, z którą policjanta można zwolnić ze służby w przypadku popełnienia czynu o znamionach przestępstwa albo przestępstwa skarbowego, jeżeli popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia jego pozostanie w służbie. Stosownie do art. 43 ust. 3 ustawy o Policji zwolnienie policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 8 może nastąpić po zasięgnięciu opinii organizacji zakładowej związku zawodowego policjantów.

W sprawie nie budzi wątpliwości okoliczność, że postępowanie zostało umorzone na podstawie art. 59a § 1 k.k., co oznacza, że do przestępstwa doszło, a jedynie z powodów określonych w tym przepisie postępowanie zostało zakończone w sposób formalny. Nie budzi też wątpliwości "oczywistość" popełnienia tego przestępstwa, co w sposób jednoznaczny wynika z całego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie; wyczerpująco rozpatrzonego przez organy. Przepis nie uzależnia możliwości zwolnienia policjanta ze służby od wydania w postępowaniu karnym wyroku skazującego.

W tym stanie rzeczy nie sposób przyjąć, że skarżący mógłby dalej pełnić służbę. Nie tylko sam fakt oczywistego popełnienia przestępstwa, ale również opisane okoliczności jednoznacznie przesądzają, że doszło do zszargania wizerunku Policji przez zachowanie skarżącego, który manifestował brak poszanowania dla porządku prawnego i osoby pełniącej służbę. Obowiązkiem Policji jest dbanie o swój wizerunek, bo jedynie w przypadku należytej dbałości o poziom służby (również w aspekcie personalnym) może skutecznie wypełniać zadania ustawowe, w warunkach przyzwolenia społecznego. Jak wynika z akt sprawy również organizacja związkowa podzieliła ten pogląd, nie znajdując podstaw do kwestionowania zamiaru zwolnienia skarżącego ze służby.

4. Informacja publiczna.

W sprawie oznaczonej sygn. akt IV SA/GI 691/16 wydając w dniu 31 października 2016 r. wyrok, Sąd uznał, że pytanie o to czy toczy się postępowanie podatkowe w indywidualnej sprawie określonego podatnika nie może być traktowane jako pytanie o efekt działania tego organu (efektem takim będzie wydanie decyzji czy podjęcie innego rodzaju aktu lub czynności wymaganej od danego organu). Pytanie o to, czy toczy się konkretne postępowanie administracyjne w indywidualnej sprawie nie jest także pytaniem o zasady funkcjonowania podmiotu publicznego w wyżej przedstawionym rozumieniu, a więc pytaniem o kwestie natury ogólnej dotyczące sposobów wykonywania zadań publicznych, dotyczące sposobów załatwiania spraw i podejmowania przez taki podmiot decyzji. Reasumując należy przyjąć, że pytanie o prowadzenie postępowania w indywidualnej sprawie administracyjnej nie służy celom, o których mowa w art. 61 Konstytucji RP i przepisach u.d.i.p. (por. wyrok NSA z dnia 14 marca 2014r. sygn. akt I OSK 2301/13). Każdemu przysługuje prawo do informacji publicznej. Uprawnienie to nie jest jednak środkiem do wykorzystania w celu

wystąpienia z wnioskiem o udzielenie każdej informacji. Zakres przedmiotowy ustawy wytycza i obejmuje dostęp do spraw publicznych.

W części drugiej pytania drugiego zawartego we wniosku o udostępnienie informacji publicznej wnioskodawca zwrócił się o udzielenie odpowiedzi "czy w B. obiekty (budowle w podziemnych wyrobiskach górniczych i obudowy wyrobisk górniczych należące do ZG E-P) podlegają lub podlegały zwolnieniu z opodatkowania podatkiem od nieruchomości. "Podlegać" oznacza być poddanym określonemu prawu, władzy (podlegać amnestii, ustawie, karze – tak Słownik języka polskiego wyd. PAN Warszawa 1979r). Odpowiedź na to pytanie oznaczałaby przedstawienie skarżącemu informacji o obowiązujących przepisach, którym podlega ZG E-P, względnie ich interpretacji dokonanej przez organ. Informacja publiczna dotyczy natomiast sfery faktów. Nie mają charakteru informacji publicznej żądania dotyczące informacji o stosowaniu przepisów prawa, gdyż nie dotyczą sfery faktów (por. postanowienie NSA z dnia 19 stycznia 2011 r. sygn. akt I OSK 8/11publ. CBOSA).

Przechodząc natomiast do zawartego we wniosku skarżącego pytania nr 3 Sąd uznał, że zostało ono zinterpretowane przez organ odwoławczy niezgodnie z literalnym jego brzmieniem, a także intencją autora wniosku. Organ I i II instancji uznał nadto bezzasadnie, że jest to informacja pochodząca z akt podatkowych. W pytaniu tym skarżący domagał się informacji ile prowadzonych przez organ postępowań zakończyło się wydaniem w stosunku do ZG E-P decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości w postaci budowli w podziemnych wyrobiskach górniczych i obudów tych wyrobisk. Pytanie to, wbrew stanowisku Samorządowego Kolegium Odwoławczego, nie jest pytaniem "o szczegółowe opodatkowanie konkretnych budowli i pochodzić może jedynie z dokumentacji podatkowej objętej tajemnicą skarbową". Informacja, której domagał się skarżący jest informacją o istnieniu w obrocie prawnym decyzji administracyjnych wymierzających podatek lokalny od niesprecyzowanych bliżej budowli w wyrobiskach górniczych i obudowy wyrobisk. Sąd podziela prezentowany w orzecznictwie sądów administracyjnych pogląd, zgodnie z którym jest to informacja o charakterze ogólnym dotycząca nie tylko obowiązków lub uprawnień indywidualnego podmiotu lecz także sprawy publicznej. Zadane pytanie dotyczy informacji o gospodarowaniu majątkiem publicznym, a w tym o ciężarach publicznych, którymi są niewątpliwie obciążenia podatkowe. Fakty te związane są z działalnością Prezydenta Miasta B. i odnoszą się do efektów jego publicznej działalności leżącej w zakresie jego kompetencji wymierzenia bądź niewymierzenia w całości lub części podatku lokalnego. Informacja o tych faktach nie mieści się w zakresie przedmiotowym pojęcia

"tajemnica skarbowa", określonym w art. 293 ustawy Ordynacja podatkowa, nawet w jego szerokim ujęciu.

5. Samorząd terytorialny.

Wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt. IV SA/GI 128/16 Sąd o oddalając skargę wskazał, że od 1 stycznia 2016 r. art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.), obowiązuje w brzmieniu: "Powiat może zlecić realizację obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej prowadzonych przez siebie placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy". Jednocześnie (mocą ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015 r., poz. 1045) w ustawie o samorządzie gminnym dodano art. 10a-d, które w istotnym dla sprawy zakresie obowiązują w brzmieniu: "Gmina może zapewnić wspólną obsługę, w szczególności administracyjną, finansową i organizacyjną jednostkom organizacyjnym gminy zaliczanym do sektora finansów publicznych - zwanym dalej "jednostkami obsługiwanymi" (art. 10a pkt 1). "Wspólną obsługę mogą prowadzić urząd gminy, inna jednostka organizacyjna gminy, jednostka organizacyjna związku międzygminnego albo jednostka organizacyjna związku powiatowo-gminnego, zwane dalej "jednostkami obsługującymi" (art. 10b ust. 1). "Rada gminy w odniesieniu do jednostek obsługiwanymi, o których mowa w art. 10a pkt 1, określa, w drodze uchwały, w szczególności: 1) jednostki obsługujące; 2) jednostki obsługiwane; 3) zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi" (art. 10b ust. 2). "Zakres wspólnej obsługi nie może obejmować kompetencji kierowników jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie" (art. 10c ust. 1). "W przypadku powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanymi, o których mowa w art. 10a pkt 1 i 2, są one przekazywane w całości" (art. 10c ust. 2). Z regulacją tą koresponduje również rozwiązanie przyjęte w art. 53 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), które to przepisy stanowią, że: "Kierownik jednostki sektora finansów publicznych,

zwany dalej "kierownikiem jednostki", jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki, z zastrzeżeniem ust. 5." (ust. 1). "Kierownik jednostki obsługującej, o której mowa w art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.) albo art. 8d ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.), jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową oraz rachunkowość i sprawozdawczość jednostki obsługiwanej, o której mowa w art. 10a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 6a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym albo art. 8c pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa w zakresie obowiązków powierzonych uchwałą, o której mowa w art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 6b ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i art. 8d ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa albo porozumieniem, o którym mowa w art. 10b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 6b ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i art. 8d ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio." (ust. 5).

Jak wynika z przytoczonych, aktualnie obowiązujących przepisów ustawodawca jednoznacznie dopuścił możliwość prowadzenia wspólnej obsługi przez dowolną jednostkę organizacyjną gminy (a nie przez centrum obsługi), gdyż takie rozwiązanie jest optymalne w świetle konstytucyjnej zasady samodzielności jednostek samorządu terytorialnego. Jak wyżej szczegółowo opisano również w okresie przed nowelizacją w systemie prawa obowiązującego nie było przeszkód do przyjęcia rozwiązań wprost w przepisach nie wyspecyfikowanych. We wzmiankowanym zakresie nowelizacja miała więc jedynie charakter porządkujący, przecinający – w imię zasady pewności prawa - spory występujące w praktyce.

6. Sprawy mieszkaniowe.

Sprawa oznaczona sygn. akt IV SA/GI 44/16 dotyczyła charakteru prawnego pisma skierowanego do strony i możliwości skorzystania ze środka odwoławczego. Sąd w wyroku z dnia 24 czerwca 2016 r. zamieścił następujące stwierdzenie:

W analizowanej sprawie organ odwoławczy stwierdził, że nie może merytorycznie rozpatrzyć zażalenia strony, gdyż jest ono niedopuszczalne z przyczyn przedmiotowych, ponieważ zostało wniesione na pismo informacyjne, a nie na zaskarżalne postanowienie. Sąd ten pogląd podziela, jeszcze raz podkreślając, że organ odwoławczy nie ma żadnej możliwości postąpienia inaczej niż wydanie postanowienia opartego na podstawie art. 134 k.p.a., jeżeli stwierdzi wystąpienie w sprawie jednej z przesłanek tamujących możliwość przejścia do fazy rozpoznawczej postępowania. Organ nie może postąpić inaczej, kierując się względami słuszności czy sprawiedliwości. Został bowiem przez ustawodawcę związany obowiązkiem wydania postanowienia kończącego postępowanie ze względów formalnych; nie pozostawiono mu żadnego uznania w tym zakresie.

Działanie organu odwoławczego ma więc w tej sprawie charakter legalny, ponieważ pismo, na które skarżąca się zaliła nie jest postanowieniem (w tym miejscu trzeba dodać, że nie jest również decyzją). Ma charakter wyłącznie informacyjny, wyjaśnia stronie powody, dla których nie otrzymuje ona dodatku mieszkaniowego; niczego nie rozstrzyga. Zgodnie z obowiązującymi przepisami na pismo zażalenie (ani odwołanie) nie służy. Organ nie naruszył ani przepisów prawa materialnego, ani przepisów proceduralnych; tym samym zaskarżone postanowienie Kolegium zasługuje na pozostawienie go w obrocie prawnym.

7. Inne.

Oddalając skargę w dniu 6 września 2016 r. w sprawie o sygn. akt IV SA/GI 1142/15 Sąd podał, iż jak wynika z przedstawionych wraz ze skargą akt administracyjnych, skarżący domagał się od organu wydania aktu administracyjnego w określonej przez niego formie i treści. Żądał bowiem, by organ w formie postanowienia odmówił udostępnienie dokumentów w ramach obowiązku wynikającego z art. 248 § K.p.c. Stanowisko prezentowane przez skarżącego jest nietrafne zarówno ze względów formalnoprawnych jak i merytorycznych. Jak zasadnie stwierdza się w obu wydanych w sprawie postanowieniach organ administracji zobowiązany jest do działania na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Postanowienie jest aktem administracyjnym indywidualnym o tych samych co decyzja administracyjna cechach, odróżniającym się od niej m.in. zakresem skutków prawnych. Postanowienie, jako akt administracyjny zewnętrzny wydany w formie procesowej na podstawie powszechnie obowiązującego prawa dotyczy konkretnego przedmiotu i indywidualnie określonego podmiotu (por. Kodeks

postępowania administracyjnego Komentarz, B. Adamiak, J. Borkowski wyd. C.H.Beck rok 2011 str.467). Organ upoważniony byłby zatem do realizacji wniosku skarżącego w przypadku istnienia sprawy (przedmiotu), której załatwienie wymagałoby wydania postanowienia. Z konstytucyjnej zasady działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP) oraz z zasady ogólnej (art. 7 K.p.a.) wynika, że nie można domniemywać stosowania władczej i jednostronnej formy działania organu administracji, czy to w formie decyzji administracyjnej, czy w formie postanowienia.

Wystąpienie sądu powszechnego w trybie art. 248 § 1 K.p.c. do określonego podmiotu nie inicjuje "sprawy" w rozumieniu administracyjnym, a tym samym nie pozwala na podejmowanie indywidualnych aktów administracyjnych. Realizacja wniosku o udostępnienie danych w w/w trybie nie jest aktem lub czynnością z zakresu administracji publicznej, podejmowanych w ramach art. 1 K.p.a. Obowiązek ujęty w omawianym przepisie ma charakter publicznoprawny i jest korelatem uprawnienia sądu powszechnego, działającego w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 1974 r., II CZ 39/74, OSNCP 1975, nr 6, poz. 93). Nieuzasadniona odmowa wykonania tego obowiązku jest zagrożona grzywną w kwocie do 5000 zł, która może być ponowiona w razie kolejnej nieuzasadnionej odmowy (art. 251 w związku z art. 163 § 1 K.p.c.).

CZĘŚĆ III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA.

1. Przeprowadzone przez Sędziów wykłady, szkolenia, zajęcia.

- Sędzia WSA dr Krzysztof Kandut w dniu 4 marca 2016 r. uczestniczył w szkoleniu dla radców prawnych zorganizowanym przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Opolu, podczas którego wygłosił referat na temat „Skutki podatkowe otrzymania odszkodowania – PIT, CIT, VAT”.
- Sędzia WSA dr Krzysztof Kandut w dniu 18 kwietnia 2016 r. uczestniczył w szkoleniu dla członków Samorządowego Kolegium Odwoławczego zorganizowanym przez SKO w Gorzowie Wielkopolskim, podczas którego wygłosił referat na temat „Postępowanie podatkowe regulowane przepisami ustawy Ordynacja podatkowa”, natomiast w dniu 26 kwietnia 2016 r. uczestniczył w konferencji naukowej zorganizowanej przez Kolegium Prawa Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie „Potrzeba zmian w systemie opodatkowania dochodów w Polsce”, na której wygłosił referat na temat „Uszczerbek finansowy budżetu państwa spowodowany nieujawnianiem dochodów podatkowych oraz potrzeba i funkcje ich opodatkowania”.
- Sędzia WSA dr Krzysztof Kandut w dniach 9-11 października 2016 r. brał udział w VI Krakowskim Sympozjum Naukowym zorganizowanym przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie na temat „Prawo podatkowe – nauka, edukacja, praktyka”.
- Sędzia WSA dr hab. Grzegorz Dobrowolski w dniu 22 września 2016 r. uczestniczył w sympozjum naukowo-szkoleniowym na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, podczas którego wygłosił wykład na temat „Zadania straży gminnych i miejskich w zakresie kontroli gospodarowania odpadami”.
- Sędzia WSA Agata Ćwik-Bury w dniu 14 listopada 2016 r. na ogólnopolskiej konferencji podatkowej „Doradca podatkowy obrońcą praw podatnika” w Katowicach wygłosiła referat na temat „Zajęcie przez komornika sądowego wierzytelności z tytułu zwrotu podatku VAT” .

2. Kontakty krajowe.

8 stycznia 2016 r. - Kraków

Na zaproszenie dr hab. Adama Nity, prof. UJ Kierownika Zakładu Prawa Finansowego Uniwersytetu Jagiellońskiego sędzia NSA Przemysław Dumana oraz sędzia NSA Krzysztof Wujek wzięli udział w Krakowskich Kolokwiach Podatkowych. Podczas spotkania wygłoszono m.in. referat dr hab. Adama Nity, prof. UJ poświęcony problematyce kodyfikacji prawa podatkowego.

11-13 stycznia 2016 r. - Jachranka

Przewodniczący wydziałów orzeczniczych sądów administracyjnych wzięli udział w konferencji zorganizowanej przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, na której zostały omówione zagadnienia dotyczące sfery orzeczniczej i nadzorczej, m.in. tematyka dot. ujednolicenia orzecznictwa sądownictwa administracyjnego w związku z nowelizacją ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

18-19 stycznia 2016 r. - Warszawa

Krajowa Rada Sądownictwa była organizatorem konferencji nt.: „Granice niezawisłości sędziów i niezależności sądów” w której uczestniczył Prezes WSA w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek.

W ramach programu omówiono:

I Panel dyskusyjny

- „Perspektywa europejska niezawisłości sędziów i niezależności sądów - moderator SR dr Grzegorz Borkowski – Szef biura Krajowej Rady Sądownictwa.

Uczestnicy panelu:

- Lord Goeffrey Vos - Przewodniczący ENCJ (Wlk. Brytania);
- Orlando Afonso, sędzia Sądu Najwyższego – były Przewodniczący MEDEL i CCJE (Portugalia);
- Prof. Vigintas Višinskis, sędzia SA, członek Najwyższej Rady Sądownictwa (Litwa);
- Horațius Dumbravă, sędzia SA, członek Najwyższej Rady Sądownictwa (Rumunia);
- Wiggo Storhaug Larsen, sędzia SA w Gulating (Norwegia).

II Panel dyskusyjny

- „Perspektywa krajowa niezawisłości sędziów i niezależności sądów – ujęcie konstytucyjne” – moderator prof. dr hab. Roman Hauser - UAM.

Uczestnicy panelu:

- prof. dr hab. Lech Garlicki, UW, sędzia TK w st. spoczynku, były sędzia ETPCz;
- dr Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich;
- dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL;
- dr hab. Ryszard Piotrowski, UW.

III Panel dyskusyjny

- „Perspektywa krajowa niezawisłości sędziów i niezależności sądów – ujęcie etyczne” – moderator: sędzia SN Katarzyna Gonera – członek Krajowej Rady Sądownictwa;
- „Prezentacje raportów, formuła multimedialna” – prezentacje na ekranie -moderator sędzia SO Krzysztof Wojtaszek, Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- Raport ENCJ (badanie europejskie) – sędzia SR Sławomir Pałka, członek Krajowej Rady Sądownictwa;
- Opinie CCJE – sędzia SN Katarzyna Gonera, członek Krajowej Rady Sądownictwa;
- Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród sędziów nt. niezawisłości sądownictwa – dr hab. Anna Machnikowska, prof. UG;
- Niezależność sądownictwa a działania organizacji obywatelskich – Łukasz Bojarski, Prezes INPRIS „Instytut Prawa i Społeczeństwa”.

Uczestnicy panelu:

- sędzia SN Krzysztof Strzelczyk, były Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- sędzia SN Antoni Górski, były Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- prof. dr hab. Andrzej Mączyński, UJ, sędzia TK w st. spoczynku;
- dr Paweł Skuczyński, UW.

1 kwietnia 2016 r. - Katowice

Na zaproszenie Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka sędzia WSA Rafał Wolnik – wiceprezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach uczestniczył w spotkaniu, podczas którego dokonano prezentacji publikacji pod redakcją Doroty Pudzianowskiej i Jarosława Jagury pt. „Równe traktowanie uczestników postępowań. Przewodnik dla sędziów i prokuratorów.”

12 kwietnia 2016 r. - Jabłonna

Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek uczestniczył w naradzie Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych. Narada poświęcona była zagadnieniom związanym z sytuacją orzeczniczą sądownictwa administracyjnego z odpowiednim uwzględnieniem usprawnień proceduralnych toku dwuinstancyjnego postępowania sądowoadministracyjnego oraz kształtującej się sytuacji organizacyjno-finansowej sądów w 2016 r.

14-15 kwietnia 2016 r. - Toruń

Ośrodek Studiów Fiskalnych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika był organizatorem konferencji nt.: „Wiosenny przegląd orzecznictwa podatkowego” w której uczestniczyła sędzia NSA Ewa Madej. W ramach programu omówiono orzeczenia sądów administracyjnych, które zapadły w ciągu ostatniego roku, m.in.:

I sesja – prowadzenie: prof. dr hab. Bogumił Brzeziński, dr h.c.

- prawo podatnika do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie (wyrok NSA z dnia 24.04.2015 r., I FSK 1881/14) – sędzia NSA dr Artur Mudrecki (Akademia Leona Koźmińskiego);

II sesja – prowadzenie: dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK

- wariantowość stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o wydanie indywidualnej interpretacji prawa podatkowego (wyrok NSA z dnia 27.11.2015 r., II FSK 2614/13) – sędzia NSA Stanisław Bogucki;

III sesja – prowadzenie: dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK

- względy techniczne w podatku od nieruchomości a postęp techniczny (wyrok NSA z dnia 10.09.2015 r., II FSK 1972/13) – mec. Paweł Banasik (Deloitte);

IV sesja – prowadzenie: dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki (UMK)

- zakresu podmiotowego stosowania dyrektyw kapitałowych do konstrukcji polskich spółek osobowych (wyrok NSA z dnia 18.08.2015 r., II FSK 2510/13) – sędzia NSA dr Krzysztof Winiarski;

V sesja – prowadzenie: dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK

- umorzenie przez bank części długów jako przychód (wyrok NSA z dnia 21.01.2016 r., II FSK 2805/13) – dr Ewa Prejs (UMK);

VI sesja – prowadzenie: dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki (UMK)

- niepubliczny zakład opieki zdrowotnej jako podatnik podatku dochodowego od osób prawnych (wyrok NSA z dnia 1.12.2015 r., II FSK 2344/13) – dr Paweł Majka (UR).

11-13 maja 2016 r. - Szczyrk

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach zorganizował wewnętrzną Konferencję szkoleniową sędziów.

Podczas konferencji wygłoszone zostały przez zaproszonych sędziów następujące referaty:

- „Zasada proporcjonalności w orzecznictwie sądowym” - wystąpienie sędziego NSA w st. spocz. prof. dr hab. Janusza Trzcńskiego;
- „Orzecznictwo w sprawach podatkowych, wybrane zagadnienia” - wystąpienie Prezesa Izby Finansowej NSA sędziego NSA Jana Rudowskiego;
- „Pytania prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej” - wystąpienie prof. UW r. dr hab. Dagmary Kornobis – Romanowskiej;
- „Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej” - wystąpienie prof. UW r. dr hab. Moniki Lewandowicz – Machnikowskiej;
- „Pojęcie obiektu budowlanego, wątpliwości interpretacyjne” - wystąpienie sędziego WSA w Gliwicach prof. UŚI. dr hab. Grzegorza Dobrowolskiego;
- „Opodatkowanie akcyzą piwa” - wystąpienie prof. UJ dr hab. Adama Nity;
- „Spostrzeżenia dotyczące stosowania przepisów ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi po nowelizacji z 2015 r.” - wystąpienie Wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Dyrektora Biura Orzecznictwa, sędziego NSA Marii Wiśniewskiej.

30 maja -1 czerwca 2016 r. - Jachranka

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zorganizował konferencję szkoleniową poświęconą orzecznictwu wszystkich izb NSA w formie dwóch paneli ogólnoadministracyjnego oraz finansowo-gospodarczego. W konferencji udział wzięli Wiceprezes WSA w Gliwicach sędzia WSA Rafał Wolnik, sędzia WSA Edyta Żarkiewicz oraz sędzia NSA Przemysław Dumana.

6-8 czerwca 2016 r. - Dźwirzyno

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie wspólnie z Izbą Ogólnoadministracyjną Naczelnego Sądu Administracyjnego zorganizował konferencję szkoleniową dla sędziów orzekających w sprawach ogólnoadministracyjnych. W konferencji wzięli udział prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek oraz Sędziowie Łucja Franciczek i Małgorzata Walentek. Program konferencji obejmował następujące wykłady:

- „Problemy wynikające ze stosowania art. 33 § 2 P.p.s.a.” - sędzia NSA Barbara Adamiak, sędzia NSA Włodzimierz Ryms;
- „Kontrola aktów prawa miejscowego” - sędzia NSA Małgorzata Masternak-Kubiak, sędzia NSA Małgorzata Stahl;
- „Wybrane zagadnienia z prawa budowlanego” - sędzia NSA Maria Czapska-Górnikiewicz;
- „Wywłaszczanie nieruchomości i odszkodowanie za wywłaszczoną nieruchomość w orzecznictwie NSA” - sędzia NSA Monika Nowicka.

14 czerwca 2016 r. - Katowice

Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek uczestniczył w konferencji naukowej pt. „Ewolucja nauki nauczania prawa 50 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego”. W programie uroczystości wygłoszono m.in. wykłady na temat:

- „Nauki historyczno-prawne na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego” - dr Wojciech Organiściak;
- „Profesor Antoni Agopszowicz - twórca teoretycznych podstaw systemu prawnego górnictwa” - prof. dr hab. Aleksander Lipiński, prof. dr hab. Ryszard Mikosz;
- „Ewolucja kierunków badawczych Katedry Prawa i Administracji” - prof. dr hab. Grzegorz Łaszczyca, prof. dr hab. Czesław Martysz, prof. dr hab. Andrzej Matan, prof. dr hab. Lidia Zacharko.

20 - 22 czerwca 2016 r. - Gniew

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku przy współpracy z Izbą Finansową Naczelnego Sądu Administracyjnego zorganizowali i zaprosili na konferencję szkoleniową sędziów orzekających w sprawach podatkowych. W konferencji wzięli

udział Wiceprezes WSA w Gliwicach Anna Apollo oraz Sędziowie Małgorzata Herman i Paweł Kornacki. Podczas konferencji wygłoszone zostały referaty:

- „Wybrane zagadnienia sporne w zakresie stosowania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług na tle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego” - sędzia NSA Małgorzata Niezgódka-Medek;
- „Wybrane zagadnienia z zakresu prawa budowlanego” - sędzia NSA Zdzisław Kostka;
- „Wybrane zagadnienia w zakresie stosowania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług na tle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej - sędzia NSA Roman Wiatrowski;
- „Sądowa kontrola decyzji administracyjnych opartych na uznaniu administracyjnym w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego” - sędzia NSA prof. dr hab. Zbigniew Kmieciak;
- „Reforma sądownictwa administracyjnego w Austrii” – sędzia WSA w Warszawie dr hab. prof. Uł. Agnieszka Krawczyk;
- „Omówienie bieżących problemów w stosowaniu przepisów ustawy Prawo o postępowaniu administracyjnym na tle uwag zgłoszonych przez wojewódzkie sądy administracyjne” - sędzia NSA Bogusław Dauter, sędzia NSA Ryszard Pęk.

12 września 2016 r. - Kraków

Na zaproszenie profesora Piotra Tuleji Kierownika Katedry Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek wziął udział w debacie, na temat „Trybunał Konstytucyjny jako współtwórca polskiej kultury prawnej”. Przed rozpoczęciem debaty, nastąpiła prezentacja książki „Na straży państwa prawa. Trzydzieści lat orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego”.

Tematyka debaty była omawiana w ramach dwóch paneli.

Panel I:

„Stan polskiej kultury prawnej z perspektywy Trybunału Konstytucyjnego”

moderator: dr hab. Piotr Tuleja, prof. UJ, sędzia TK;

referenci: prof. dr hab. Leszek Garlicki, były sędzia ETPCz, sędzia TK w stanie spoczynku, prof. dr hab. Marek Safjan, były prezes TK, sędzia TSUE.

Panel II:

„Czy Trybunał Konstytucyjny może sprostać wyzwaniom stojącym przed współczesnym sądownictwem konstytucyjnym?”

moderator: dr hab. Włodzimierz Wróbel, prof. UJ. sędzia SN.

referenci: prof. dr hab. Leszek Garlicki, były sędzia ETPCz, sędzia TK w stanie spoczynku, prof. dr hab. Marek Safjan, były prezes TK, sędzia TSUE.

26 - 27 września 2016 r. - Warszawa

W siedzibie NSA w Sali Zgromadzeń odbyła się konferencja zorganizowana przez Izbę Finansową dla sędziów sądów administracyjnych orzekających w sprawach podatkowych, dotycząca problematyki unikania opodatkowania. W konferencji uczestniczyli wiceprezes WSA sędzia NSA Anna Apollo oraz sędzia WSA Bożena Pindel.

Program konferencji obejmował następujące wykłady:

- „Zjawisko unikania opodatkowania” – wykład wprowadzający;
- „Klauzula przeciwko unikania opodatkowania w Ordynacji podatkowej”;
- „Narzędzia walki z oszustwami podatkowymi”;
- „Odpowiedzialność solidarna w zakresie obrotu towarami wrażliwymi na nadużycia”;
- „Koncepcja „nadużycia prawa” w świetle orzeczeń TSUE”;
- „Nadużycie Prawa” w orzecznictwie polskich sądów administracyjnych;
- „Konsekwencje karne oszustw podatkowych”.

3 - 5 października 2016 r. - Jachranka

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie był organizatorem konferencji szkoleniowej z udziałem sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. W konferencji udział wzięły sędzia WSA Agata Ćwik-Bury oraz sędzia WSA Elżbieta Kaznowska. Program merytoryczny dotyczył wszystkich izb NSA w formie dwóch paneli: ogólnoadministracyjnego oraz finansowo-gospodarczego.

Panel I:

- „Problemy orzecznicze na tle połączenia kilku oddzielnych spraw do łącznego rozpoznania lub rozstrzygnięcia” (sędzia NSA dr hab. Robert Sawuła);
- „Reforma sądownictwa administracyjnego w Austrii w praktyce” (dr Peer Chvosta, sędzia Federalnego Sądu Administracyjnego w Wiedniu);

- „Aktualne orzecznictwo Izby Ogólnoadministracyjnej Naczelnego Sądu Administracyjnego” (sędzia NSA Włodzimierz Ryms);
- „Komunikacja sędziego sądu administracyjnego ze stronami postępowania” (Sławomir Matczak);
- „Zasady etyki sędziowskiej a legitymizacja sędziów” (prof.dr hab. Ewa Łętowska);
- „Granice swobody samorządu terytorialnego przy tworzeniu prawa miejscowego” (sędzia NSA w st. spoczynku, prof. dr hab.Małgorzata Stahl);
- „Postępowanie ze skargi kasacyjnej przed wojewódzkim sądem administracyjnym” (sędzia NSA, prof. dr hab. Jan Paweł Tarno).

Panel II:

- „Aktualne orzecznictwo Izby Finansowej Naczelnego Sądu Administracyjnego” (wiceprezes NSA, prezes Izby Finansowej Jan Rudowski);
- „Odpowiednie stosowanie Ordynacji podatkowej do kar, opłat administracyjnych i innych niepodatkowych należności pieniężnych” (sędzia WSA Katarzyna Golał).

9 - 11 października 2016 r. - Zakopane

Sędziowie NSA Ewa Madej i Przemysław Dumana uczestniczyli w VI Krakowskim Sympozjum Prawa Podatkowego „Prawo podatkowe – nauka, edukacja, praktyka” zorganizowane przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie Wydział Prawa i Administracji, Zakład Prawa Finansowego.

W czasie sympozjum omówione zostały następujące zagadnienia:

- „Nadużycie prawa przez organy podatkowe” (prof. Adam Nita, Uniwersytet Jagielloński);
- „Upoważnienie zarządu spółki komunalnej do wydawania decyzji – opłata za gospodarowanie odpadami” (dr Grzegorz Liszewski, Uniwersytet w Białymstoku);
- „Aspekty proceduralne stosowania klauzuli prawa podatkowego” (dr Andrzej Huchia, Uniwersytet Wrocławski);
- „Regulacja interpretacji indywidualnej w Niemczech” (Markus Kreisner, Ruhr Universität Bochun);
- „Spadkobierca jako następca prawny podatnika” (dr hab. Agnieszka Olesińska, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu);
- „Ustalenie ceny w transakcjach dokonywanych wewnątrz grupy kapitałowej” (dr Judyta Postuł, Uniwersytet Jagielloński);

- „Gmina jako podatnik podatku od towarów i usług – orzecznictwo TSUE i NSA” (dr hab. Artur Mudrecki, Akademia L. Koźmińskiego);
- „Dobra wiara w podatku od towarów i usług” (dr hab. Karol Lasiński-Sulecki, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu);
- „Komornik jako podatnik VAT – kontrowersje i wątpliwości” (dr Piotr Stanisławiszyn, Uniwersytet Opolski).

12-14 października 2016 r. - Warszawa

Sędziowie WSA Teresa Kurcysz-Furmanik i Renata Siudyka wzięły udział w seminarium, na zaproszenie Prezesa Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów Administracyjnych Pani Edith Zeller, w ramach kontaktów między sędziami krajów Unii Europejskiej.

17 - 18 października 2016 r. - Wrocław

Kolejne spotkanie Czesko Polskiej Grupy Roboczej Sędziów Sądów Administracyjnych. Organizatorem spotkania był Naczelny Sąd Administracyjny i Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu. W spotkaniu uczestniczyli sędzia WSA dr Beata Kozicka i prezes WSA sędzia NSA Leszek Kiermaszek.

Podczas spotkania zostały przedstawione następujące referaty:

- „Nadużycie prawa z punktu widzenia prawa do sądu” (ujęcie ogólne) – strona polska (wiceprezes NSA Janusz Drachal, sędzia NSA Irena Kamińska);
- „Nadużycie prawa w sprawach podatkowych” – strona polska (sędzia NSA Bogusław Dauter, sędzia WSA w Białymstoku Wojciech Stachurski).

Komentarz strony czeskiej nt. nadużycia prawa:

- „Nadużycie prawa w sprawach podatkowych” (sędzia NSA Lenka Kaniova□);
- „Nadużycie przepisów procesowych” (sędzia NSA Miluše Doškova□).

Kontrola sądowa aktów prawnych Prezydenta – strona czeska:

- „Relacje między Prezydentem a władzą sądowniczą w republice parlamentarnej” (sędzia NSA Pavel Molek);
- „Orzecznictwo dotyczące aktów Prezydenta w zakresie powoływania i odwoływania sędziów oraz sędziów funkcyjnych” (sędzia NSA Aleš Roztočil).

Kontrola sądowa aktów prawnych Prezydenta – strona polska (sędzia NSA Irena Kamińska).

Aktualne problemy orzecznictwa – strona czeska:

- „Wybrane zagadnienia prawa wyborczego i rola sądów administracyjnych w tej materii” (sędzia Sądu Wojewódzkiego w Brnie Kateřina Kopečková□);
- „Trendy orzecznicze w prawie azylowym (omówienie nowego pytania prejudycjalnego)”.(sędzia NSA Jakub Camrda);
- „Prawo do skutecznego środka odwoławczego w kontekście Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej” (asystent sędziego Sądu Wojewódzkiego w Pradze David Krysa);
- „Sądownictwo administracyjne a mediacja” (sędzia Sądu Miejskiego w Pradze Hana Pipkova□).

Komentarz strony polskiej nt. „Kontroli procesu wyborczego w RP i roli sądów administracyjnych w tym zakresie, nt. Prawa azylowego oraz nt. Mediacji w polskiej procedurze sądownoadministracyjnej” (sędzia WSA w Krakowie Dorota Dąbek, sędzia WSA w Warszawie Paweł Groński i sędzia NSA Artur Mudrecki).

Aktualne problemy orzecznictwa (zmiany procedury sądownoadministracyjnej zwiększające efektywność sądowej kontroli administracji publicznej”) – strona polska (wiceprezes NSA Maria Wiśniewska, sędzia NSA Małgorzata Niezgódka-Medek).

24 - 26 października 2016 r. – Kraków

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wspólnie z Izłą Gospodarczą Naczelnego Sądu Administracyjnego zorganizował ogólnopolską konferencję naukowo-szkoleniową sędziów sądów administracyjnych. W konferencji brali udział prezes WSA sędzia NSA Leszek Kiermaszek, wiceprezes WSA sędzia NSA Anna Apollo, sędzia WSA Barbara Brandys-Kmieciak, sędzia NSA Łucja Franciczek, sędzia WSA Barbara Orzepowska-Kyć.

Program konferencji:

- „Autokontrola orzeczeń w postępowaniu sądownoadministracyjnym” (sędzia NSA Andrzej Skoczylas);
- „Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej – nowe kompetencje i nowe wyzwania dla orzecznictwa sądów administracyjnych” (prof. U.J. dr hab. Nina Półtorak);
- „Orzecznictwo Izby Gospodarczej Naczelnego Sądu Administracyjnego w zakresie zwolnień od podatku akcyzowego dotyczących alkoholu etylowego, z wyłączeniem napojów alkoholowych, w świetle przepisów Dyrektywy Rady

92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych” (sędzia NSA Dariusz Dudra);

- „Istota tzw. merytorycznych kompetencji orzeczniczych sądów administracyjnych określonych w art. 145a § 1 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi” (prof. dr hab. Wojciech Jakimowicz);
- „Sankcje administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym a gwarancje prawa do sądu - uwagi na tle orzecznictwa ETPCz, TSUE i TK” (sędzia WSA dr hab. Dorota Dąbek).
- „O zbiegu postępowań w sprawach regulowanych ustawą o grach hazardowych oraz ustawą o grach i zakładach wzajemnych” (sędzia NSA dr Wojciech Kręcisz).

14 listopada 2017 r. Katowice

Na zaproszenie Krajowej Izby Doradców Podatkowych Oddziału Śląskiego sędzia NSA Ewa Madej uczestniczyła w XIV Ogólnopolskiej Konferencji Podatkowej pt. „Doradca podatkowy obrońcą prawa podatnika”. Tegoroczny temat przewodni: „Czy w Polsce istnieje system podatkowy”.

14-16 listopada 2017 r. Warszawa-Józefów

Na zaproszenie prezesa NSA prezes WSA sędzia NSA Leszek Kiermaszek wziął udział w konferencji sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego połączonej ze Zgromadzeniem Ogólnym Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, z następującym programem:

- Narada Kolegium NSA z Prezesami Wojewódzkich Sądów Administracyjnych;
- „Sądy administracyjne a podział władz” (wykład - prof. dr hab. Hubert Izdebski);
- „Dokonywanie zmian w Konstytucji w demokratycznym państwie prawnym” (wykład - prof. dr hab. Janusz Trzeciński);
- „Możliwa ewolucja ustroju i organizacji sądownictwa administracyjnego” (wykład - prof. dr hab. Roman Hauser);
- „Aksjologiczne podstawy instancyjności sądownictwa administracyjnego (wykład prof. dr hab. Andrzeja Skoczylas);
- Ogólnoorganizacyjne zadania sądownictwa administracyjnego (Zbigniew Dyzio - Szef Kancelarii Prezesa NSA);

- Istotne problemy orzecznictwa sądów administracyjnych (sędzia NSA Maria Wiśniewska – Wiceprezes NSA, Dyrektor BO).

28 listopada 2016 r. Warszawa

Na zaproszenie przewodniczącego Wydziału Informacji Sądowej NSA sędzia NSA Przemysław Dumana wziął udział w spotkaniu przewodniczących wydziałów informacji sądowej sądów administracyjnych. Celem spotkania było omówienie aktualnych problemów związanych z funkcjonowaniem wydziałów w szczególności w zakresie udzielania informacji publicznej oraz kontaktów z przedstawicielami środków masowego przekazu.

7 grudnia 2017 r. Warszawa

Naczelny Sąd Administracyjny, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych byli organizatorami konferencji pt. „Wdrożenie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych – aspekty proceduralne”. Podczas konferencji przedstawione zostały najważniejsze kwestie związane z problematyką szeroko rozumianych aspektów proceduralnych związanych z wdrożeniem ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, takie jak poszanowanie autonomii proceduralnej państw członkowskich w procesie wdrożenia przepisów rozporządzenia, zasady postępowania przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych w kontekście efektywności i gwarancji proceduralnych, jak również rola sądów w postępowaniach z zakresu ochrony danych osobowych. W konferencji wzięła udział sędzia WSA dr Beata Kozicka.

3. Kontakty z zagranicą.

19 - 23 października 2016 r. – Wiedeń

Wiceprezes WSA sędzia NSA Anna Apollo, sędzia NSA Eugeniusz Christ, sędzia NSA Przemysław Dumana, sędzia NSA Ewa Madej, sędzia WSA Małgorzata Herman, sędzia WSA Małgorzata Jużków, sędzia WSA Bożena Pindel oraz sędzia WSA Bożena Suleja-Klimczyk wzięli udział w wyjeździe szkoleniowym zorganizowanym przez Zarząd Oddziału Zrzeszenia Prawników Polskich w Katowicach.

Program merytoryczny wyjazdu studyjnego przygotowany przez austriackie Stowarzyszenie Sędziów Administracyjnych „Umbrella” obejmował:

- przedstawienie postępowania sądowego w Naczelnym Sądzie Administracyjnym i reformy sądownictwa w 2012 r. (sędzia dr Markus Thoma);
- wizyta w Trybunale Konstytucyjnym Austrii;
- wprowadzenie do austriackiego systemu konstytucyjnego, wymiana poglądów i doświadczeń;
- wizyta w Federalnym Trybunale Finansowym;
- przedstawienie postępowania sądowego przed Federalnym Trybunałem Finansowym;
- wizyta w Parlamencie Austriackim.

7-8 listopada 2016 r. Florencja

Pani sędzia WSA Teresa Kurcysz-Furmanik uczestniczyła w warsztatach na temat „Technik sądowych interakcji w zakresie stosowania karty praw podstawowych UE w dziedzinie niedyskryminacji”. Warsztaty zorganizowane były przez Centrum Współpracy Sądowej, Wydział Prawa Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego.

4. Szkolenia, narady referendarzy, asystentów i pracowników administracyjnych.

- Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego – Total Expert – zorganizowała w dniu 7 stycznia 2016 r. w Gliwicach szkolenie na temat „Prawo pracy na przełomie 2015/2016. Zmiany w obowiązujących przepisach prawa, nowe umowy terminowe, zmiany w urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych i opiece nad dzieckiem, nowe minimalne wynagrodzenia za pracę, najnowsze wyroki sądów i stanowiska PIP”, w którym wzięła udział specjalista Małgorzata Filarska.
- Z inicjatywy Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie w dniach 24 - 26 lutego odbyła się VIII konferencja szkoleniowa kierowników sekretariatów wydziałów orzeczniczych i wydziałów informacji sądowej w sądach administracyjnych dotyczące m.in. zmian w biurowości związanych z nowelizacją ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Spotkanie seminaryjne odbyło się w Serocku, w którym wzięły udział kierowniczki z sekretariatów wydziałów orzeczniczych oraz z WIS (W. Milcarek, E. Massel, A. Oklecińska, K. Potocka-Narodowska, U. Smykała).

- Centrum Kształcenia Aproba w dniu 13 kwietnia 2016 r. w Katowicach przygotował szkolenie „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w roku 2016 ze zmianami”. W szkoleniu uczestniczyła inspektor Danuta Siba.
- Naczelny Sąd Administracyjny we współpracy z Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie, Krakowie oraz Poznaniu zorganizował serie spotkań dla asystentów sędziego sądów administracyjnych. Podczas szkolenia przedstawiono następujące zagadnienia:
 - „Uzasadnienie orzeczenia” – 25.04.2016 r., Warszawa,
 - „Rektyfikacja orzeczeń” – 13.06.2016 r., Warszawa,
 - „Postępowanie wpadkowe” – 26.09.2016 r., Poznań,
 - „Pomoc prawna” – 10.10.2016 r., Warszawa.W dniu 17 maja 2016 r. w Krakowie referat na temat „Uzupełnianie braków formalnych pism wszczynających postępowanie” wygłosiła st. asystent Justyna Rucińska. Moderatorem referatu była wiceprezes Sądu sędzia NSA Anna Apollo.
W szkoleniu udział wzięli następujący asystenci: Izabela Auguścik-Michułka, Jolanta Czarnata, Anna Cyganek, Maciej Ćwiertniak, Aleksandra Gumuła, Aneta Heliosz, Monika Krywow, Piotr Łakomy, Elżbieta Rak, Justyna Rucińska, Anna Staniowska-Wieczorek, Marek Strzała, Katarzyna Stuła-Marcela, Grzegorz Śliwa, Katarzyna Wajs, Beata Zając-Dutkiewicz i Agnieszka Zygmunt.
- W związku z obowiązkami Sądu wynikającymi z ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. Nr 209, poz. 1243 ze zm.) wytypowano maszynistkę Izabelę Maj-Dziubańską do przeszkolenia z języka migowego. Pani Izabela Maj-Dziubańska uczestniczyła w kursie zorganizowanym przez Polski Związek Głuchych Zarząd Oddziału Śląskiego w Katowicach w wymiarze 60 godzin, w dwóch terminach od 6.05 do 14.06 oraz od 12.09. do 28.10. Kurs zakończył się uzyskaniem certyfikatu z naturalnego polskiego języka migowego na poziomie A2.
- Pracownicy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach wzięli udział w szkoleniu nt. „Zarządzanie stresem i asertywność”, które przeprowadziła firma Vidi Centrum Rozwoju Kadr. Szkolenie wewnętrzne odbyło się w dwóch

terminach: 13 i 20 maja 2016 r. w siedzibie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

- Krajowe Stowarzyszenie Ochrony Informacji Niejawnych zorganizował w dniach 30 maja – 1 czerwca 2016 r. w Szklarskiej Porębie XII Kongres Ochrony Informacji Niejawnych, Biznesowych i Danych Osobowych. Kongres poruszył tematykę aktualnych zagrożeń terrorystycznych i obcych służb specjalnych w kontekście ostatnich zamachów terrorystycznych mogących rzutować na przebieg Światowych Dni Młodzieży i szczyt NATO oraz nasze bezpieczeństwo narodowe. Udział w kongresie wziął Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych Ryszard Jedlecki.
- W dniach 23 – 24 marca 2016 r. zakończył się egzaminem sprawdzającym kolejny cykl szkolenia kwalifikacyjnego dla asystentów sędziego Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, który trwał od 25 marca 2015 r. do 11 lutego 2016 r. w Warszawie. W szkoleniu wzięli udział: Aneta Heliosz, Sandra Dylla oraz Monika Krywow. Natomiast do egzaminu przystąpił również Tomasz Piskor.
- Centrum Szkoleniowe Przetargi Publiczne zorganizowało w dniu 20 września 2016 r. w Katowicach szkolenie „Nowelizacja prawa zamówień publicznych-szkolenie przygotowujące do stosowania nowych uregulowań”. W szkoleniu uczestniczył kierownik Oddziału Administracyjno-Gospodarczego Roman Kowolik oraz specjalista Barbara Zając.
- Firma Vidi - Centrum Rozwoju Kadr zorganizowała wewnętrzne szkolenie, które odbyło się w dniach 18 i 25 listopada 2016 r. w siedzibie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z zakresu „Autoorganizacja i efektywne wykorzystanie zasobów”.
- Prezydium Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach w dniach od 14 do 16 października 2016 r. przeprowadziła szkolenie dla radców prawnych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, w którym uczestniczył Dyrektor Sądu Stanisław Garncarz.

Tematyka szkolenia obejmowała poniższe zagadnienia:

„Prawo pracy – zmiany w przepisach, aktualne orzecznictwo sądowe”
wykładowca: SSA Ewelina Kocurek-Grabowska,

„Prawo zamówień publicznych po zmianach” wykładowca: dr Izabela
Fundowicz,

„Zmiany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego” wykładowca: SSA
Mieczysław Brzdąk.

- Z inicjatywy Naczelnego Sądu Administracyjnego odbyło się szkolenie na temat „Odpowiedzialność za aktywa i pasywa państwowych jednostek budżetowych w świetle rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, budżetowej oraz operacji finansowych”, w którym wzięła udział Główny Księgowy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach Krystyna Popek. Narada odbyła się w dniu 28 października 2016 r. w siedzibie NSA i poświęcona była bieżącym sprawom z zakresu wykonania budżetu.
- Polskie Centrum Kadrowo Płacowe było organizatorem szkolenia „Prawo Pracy w przebudowie 2016/2017”, w którym uczestniczyła specjalista Małgorzata Filarska w dniu 16 listopada 2016 r. w Gliwicach.
- W związku z wdrażaniem przez Naczelną Sąd Administracyjny nowego systemu teleinformatycznego do obsługi postępowania sądoadministracyjnego wyznaczono specjalistę Małgorzatę Orman na członka Zespołu powołanego z Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.
- Centrum Rekreacji i Biznesu GRAND Stasinda zaprosił w dniach 6 - 8 grudnia 2016 r. w Bukowinie Tatrzańskiej na kolejną edycję spotkania architektów systemów Microsoft – „Klub Architekta”. Główną tematyką programu było bezpieczeństwo środowiska IT instytucji sektora publicznego. W spotkaniu udział wzięli: kierownik Oddziału Administracyjno-Gospodarczego Roman Kowolik, starszy specjalista Dariusz Brzeźniak oraz starszy specjalista Piotr Niesobski.

- Centrum Szkoleniowe Finanse Publiczne przygotowało w dniu 21 grudnia 2016 r. w Katowicach szkolenie „Nowe rozporządzenie w sprawie rachunkowości oraz planów kont jednostek sektora finansów publicznych – praktyczne aspekty stosowania zmienionych przepisów”, w którym uczestniczyła starszy specjalista Renata Konieczny.

5. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez Sędziów w szkołach wyższych.

W 2016 roku następujący sędziowie orzekający w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach prowadzili zajęcia dydaktyczne w szkołach wyższych:

- dr hab. Grzegorz Dobrowolski (Uniwersytet Śląski);
- dr Krzysztof Kandut (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu);
- dr Beata Kozicka (Uniwersytet Opolski);
- dr hab. Stanisław Nitecki (Uniwersytet Opolski);
- dr Wojciech Organiściak (Uniwersytet Śląski);
- dr hab. Artur Żurawik (Uniwersytet Jagielloński).

6. Orzekanie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

W roku 2016 Sędziowie NSA oraz WSA orzekający w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach 39 razy orzekali w Naczelnym Sądzie Administracyjnym:

- sędzia Iwona Bogucka - 3 razy (I,I,II);
- sędzia Małgorzata Jużków - 9 razy (I,II,III,IV,V,VI,X,XI,XII);
- sędzia Leszek Kiermaszek -11 razy (I,II,III,IV,V,VI,VIII,IX,X,XI,XII,);
- sędzia Teresa Kurcysz-Furmanik - 3 razy (I,II,III);
- sędzia Rafał Wolnik - 12 razy (I,II,III,IV,V,VI,VIII,IX,X,XI,XI,XII);
- sędzia Krzysztof Wujek - 2 razy (XI,XII).

7. Zajęcia dla aplikantów radcowskich i adwokackich.

- Sędzia NSA Przemysław Dumana prowadził w dniach 9, 19 i 23 maja 2016 roku zajęcia z zakresu prawa podatkowego dla aplikantów adwokackich Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach.

- Sędzia WSA Małgorzata Herman prowadziła w I i II semestrze 2016 roku szkolenia aplikantów adwokackich III roku Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej.
- Sędzia NSA w stanie spoczynku Adam Mikusiński prowadził zajęcia dydaktyczne dla aplikantów adwokackich Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach w wymiarze 30 godzin.
- Sędzia WSA Iwona Wiesner prowadziła w II semestrze 2016 r. zajęcia dydaktyczne z zakresu prawa podatkowego dla aplikantów adwokackich Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej.
- Sędzia WSA Rafał Wolnik w dniach 29 marca, 10 maja, 17 maja i 31 maja 2016 r. prowadził szkolenia dla aplikantów III roku aplikacji radcowskiej z zakresu prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Katowicach w łącznym wymiarze 24 godzin lekcyjnych.
- Sędzia NSA Krzysztof Wujek prowadził zajęcia z aplikantami adwokackimi z prawa administracyjnego i prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w wymiarze dwóch wykładów w miesiącu po cztery godziny lekcyjne w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach.

8. Powołani przez Ministra Sprawiedliwości Sędziowie NSA i WSA w Gliwicach do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego i radcowskiego.

- Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2016 r. nr 36/16/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego NSA Annę Apollo na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2016 r. egzaminu radcowskiego;
- zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2016 r. nr 35/16/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego WSA Małgorzatę Jużków na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2016 r. egzaminu radcowskiego;

- zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2016 r. nr 22/16/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego NSA Bonifacego Bronkowskiego na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2016 r. egzaminu adwokackiego;
- zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2016 r. nr 24/16/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego WSA Małgorzatę Herman na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2016 r. egzaminu adwokackiego;
- zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2016 r. nr 23/16/DZP Minister Sprawiedliwości powołał sędziego WSA Beatę Kalagę-Gajewską na egzaminatora z zakresu prawa administracyjnego w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia w 2016 r. egzaminu adwokackiego.

W egzaminach odpowiednio adwokackich i radcowskich, przeprowadzonych w 2016 r., brali udział stali egzaminatorzy: Sędzia WSA dr Krzysztof Kandut i Sędzia WSA dr hab. Stanisław Nitecki.

9. Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W 2016 roku żaden ze składów orzekających nie skierował do Trybunału Konstytucyjnego i do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prawnego.

10. Zdania odrębne.

W 2016 roku zgłoszone zostały 3 zdania odrębne do wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 10 marca 2014 r. ze skarg Jerzego Kuca na decyzję Dyrektora Izby Celnej w Katowicach w przedmiocie podatku akcyzowego o sygn. akt III SA/GI 1656/13, III SA/GI 1657/13 i III SA/GI 1658/13 przez Sędziego NSA Annę Apollo.

11. Sygnalizacje.

W 2016 roku nie zostało zgłoszone żadne postanowienie sygnalizacyjne Sądu.

12. Działalność rzecznika prasowego.

Działalność rzecznika prasowego koncentrowała się na kontaktach z dziennikarzami telewizyjnymi, radiowymi i prasowymi, których przedmiotem były zagadnienia wynikające z bieżąco rozstrzyganych spraw interesujących ze względu na wagę dla lokalnej społeczności. Rzecznik prasowy udzielił informacji w sprawach o sygnaturach akt:

- II SA/GI 186/16 sprawa dotyczyła odmowy wymierzenia kary pieniężnej za zniszczenie drzewa,
- IV SA/GI 467/16 sprawa dotyczyła referendum lokalnego,
- IV SA/GI 712/16 sprawa dotyczyła dostępu do informacji publicznej,
- II SA/GI 888/16 sprawa dotyczyła przyznania uprawnień do kierowania pojazdami.

13. Przyjęcia interesantów przez Prezesa Sądu.

W roku 2016 Prezes Sądu ośmiokrotnie przyjął interesantów, celem udzielenia im żądanych wyjaśnień. Wizyty dotyczyły spraw toczących się przed tutejszym Sądem:

- 26 stycznia 2016 r. – sygn. akt I SA/GI 1181/14, I SA/GI 1182/14;
- 26 stycznia 2016 r. – sygn. akt IV SA/GI 1173/14;
- 1 września 2016 r. – sygn. akt II SA/GI 654/16;
- 8 września 2016 r. – sygn. akt I SA/GI 808/16;
- 16 września 2016 r. – sygn. akt II SA/GI 560/16;
- 20 września 2016 r. – sygn. akt II SA/GI 154/16;
- 22 września 2016 r. – sygn. akt IV SA/GI 969/15;
- 8 grudnia 2016 r. – sygn. akt I SA/GI 808/16.

14. Narady Sędziów.

Narady wydziałowe odbywały się co najmniej raz w miesiącu i dotyczyły problemów w orzecznictwie sądowym oraz omówienia materiałów nadesłanych przez Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Narady problemowe dotyczyły:

Wydział I

- Dnia 25 stycznia 2016 r. narada poświęcona w szczególności problemom procesowych na tle wdrażania nowych przepisów P.p.s.a. oraz wstępnej informacji o stanie przygotowań do informatyzacji postępowania sądowego. W następnej kolejności omówiono temat dotyczący rozpoznawanych spraw z zakresu opodatkowania budowli i urządzeń budowlanych w wyrobiskach górniczych oraz problematykę reprezentowania w postępowaniu sądowym wspólnot mieszkaniowych przez pełnomocnika na tle spraw zawisłych ze skarg wspólnot mieszkaniowych, wniesionych przez adwokata będącego pełnomocnikiem spółki z o.o. sprawującej zarząd;
- Dnia 15 lutego 2016 r. narada odnosząca się do postanowienia NSA o sygn. akt I FSK 1398/14 o skierowaniu do TSUE pytania prejudycjalnego w zakresie interpretacji przepisów prawa unijnego, dotyczącego wspólnego systemu podatku od wartości dodanej;
- Dnia 14 marca 2016 r. narada poświęcona była zagadnieniom zawartym w opracowaniu Biura Orzecznictwa NSA „Problemy wynikające z unijnej zasady autonomii proceduralnej w orzecznictwie sądów administracyjnych” ze szczególnym uwzględnieniem problemów istotnych dla pracy orzeczniczej Wydziału. Kolejnym zagadnieniem omówionym na naradzie było opracowanie zatytułowane „Moc dowodowa dokumentów zagranicznych”. Ponadto omówiono opracowanie Biura Orzecznictwa NSA na temat skarg na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu wojewódzkich sądów administracyjnych;
- Dnia 25 kwietnia 2016 r. narada poświęcona omówieniu uwag dotyczących nieprawidłowości w postępowaniu międzyinstancyjnym, sformułowanych w piśmie Biura Orzecznictwa NSA. Ponadto zapoznano się z pismem Biura Orzecznictwa NSA zawierającym stanowisko w sprawie zasygnalizowanego w piśmie z dnia 19 stycznia 2016 r. problemu orzeczniczego na tle stosowania art. 76 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;
- Dnia 25 lipca 2016 r. narada dotycząca braku jednolitego stanowiska sądów administracyjnych co do warunków skutecznego zaskarżenia przewlekłego prowadzenia postępowań przez organy podatkowe – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz-460-48/16 Biura Orzecznictwa NSA;

- Ponadto w 2016 r. w Wydziale I odbyły się narady dotyczące aktualnych kwestii problemów w orzecznictwie sądowym i spraw bieżących, w następujących terminach: 30 maja 2016 r., 4 lipca 2016 r., 8 sierpnia 2016 r., 29 sierpnia 2016 r., 26 września 2016 r., 25 października 2016 r. oraz 12 grudnia 2016 r.

Wydział II

- Dnia 18 stycznia 2016 r. narada poświęcona zagadnieniom przedstawionym przez Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczącym analizy orzecznictwa sądów administracyjnych w związku z decyzjami o czasowym odebraniu zwierzęcia na podstawie art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz-461-22/15 Biura Orzecznictwa NSA;
- Dnia 1 lutego 2016 r. narada poświęcona zagadnieniom przedstawionym przez Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego w opracowaniu „Warunki usytuowania budynku na działce budowlanej przewidziane w § 12 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422) w orzecznictwie sądowoadministracyjnym” – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz/461-23/15 Biura Orzecznictwa NSA;
- Kolejnym tematem omówionym podczas narady były zagadnienia związane z doręczaniem dokumentów sądowych w sprawach sądowoadministracyjnych w obrocie zagranicznym zawarte w sporządzonym w Biurze Orzecznictwa NSA opracowaniu i przekazanym podczas konferencji w Jachrance w dniach 11-13 stycznia 2016 r.;
- Dnia 7 marca 2016 r. narada poświęcona zagadnieniom przedstawionym w piśmie BO/Wiz/461-25/15 Biura Orzecznictwa NSA w opracowaniu „Problemy wynikające z unijnej zasady autonomii proceduralnej w orzecznictwie sądów administracyjnych” – Biura Orzecznictwa NSA.
- Kolejnym tematem na naradzie były zagadnienia przedstawione w piśmie BO/Wiz-461-7/15 Biura Orzecznictwa NSA w opracowaniu „Moc dowodowa dokumentów zagranicznych”;

- Dnia 11 kwietnia 2016 r. narada poświęcona m.in. zagadnieniom przedstawionym przez Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu w opracowaniu „Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Analiza orzecznictwa” – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz 461-1/16 Biura Orzecznictwa NSA.
- Kolejnym tematem narady było opracowanie pt. „Wymagania dotyczące nowej zabudowy ustalane w decyzji o warunkach zabudowy, na podstawie art. 61 ust. 1 pkt. 1 w zw. z ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza orzecznictwa” – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz-461-3/16 Biura Orzecznictwa NSA;
- Dnia 14 listopada 2016 r. narada poświęcono omówieniu skutków uchybienia przez organ obowiązkowi wynikającemu z art. 54 § 4 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – notatka przekazana do Biura Orzecznictwa NSA w celu zasygnalizowania wątpliwości.

Wydział III

- Dnia 21 lipca 2016 r. narada dotycząca braku jednolitego stanowiska sądów administracyjnych co do warunków skutecznego zaskarżenia przewlekłego prowadzenia postępowań przez organy podatkowe – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz-460-48/16 Biura Orzecznictwa NSA;
- Dnia 19 września 2016 r. narada dotycząca orzecznictwa sądów administracyjnych odnoszącego się do zagadnienia statusu prawopodatkowego komorników sądowych w podatku VAT – w ramach odpowiedzi na pismo BO/Wiz-460-74/16 Biura Orzecznictwa NSA.

Wydział IV

- Dnia 18 stycznia 2016 r. narada dotycząca bieżących problemów orzeczniczych wraz z relacją z konferencji zorganizowanej przez NSA z udziałem Przewodniczących Wydziałów w poszczególnych wojewódzkich sądach administracyjnych. W ramach narady dokonano analizy opracowania sporządzonego przez Biuro Orzecznictwa NSA, a poświęconego prawu do świadczenia opiekuńczego przyznawanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

- Dnia 7 marca 2016 r. narada w trakcie, której poruszona została kwestia obowiązków sędziów związanych z analizą akt przydzielonych do referatu. Poruszono również kwestie związane z wpłynięciem negatywnej opinii profesjonalnego pełnomocnika co do wniesienia środka zaskarżenia. Podczas narady sędziowie odnieśli się do opracowania przedstawionego przez Biuro orzecznictwa NSA „Zwrot środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej w latach 2004-2013 w orzecznictwie sądów administracyjnych”. W trakcie tego spotkania poruszono także tematykę dotyczącą opracowania Biura Orzecznictwa „Moc dowodowa dokumentu zagranicznego w postępowaniu sądowoadministracyjnym”.
- Dnia 11 lipca 2016 r. narada dotycząca bieżących problemów orzeczniczych,
- Dnia 24 października 2016 r. narada dotycząca nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas której dokonano analizy opracowania Biura Orzecznictwa NSA na temat „Stosowania Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej przed sądy administracyjne”.

W 2016 r. we wszystkich Wydziałach orzeczniczych Sądu odbywały się narady związane ze stosowaniem znowelizowanych przepisów Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.